

SRPANJ - KOLOVOZ -
RUJAN 2012.

7-8-9

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Djeвица Marija ostvaruje na najsavršeniji način poslušnost vjere. Budući da je vjerovala, da "Bogu ništa nije nemoguće" (Lk 1, 37), Marija je s vjerom primila poruku i obećanje koje joj je donio anđeo Gabrijel i dala svoj pristanak: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!" (Lk 1, 38). Elizabeta ju je ovako pozdravila: "Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!" (Lk 1, 45). Zbog te vjere svi će je naraštaji zvati blaženom.

(Katekizam Katoličke Crkve, 148)

7-8-9

SRPANJ
KOLOVOZ
RUJAN

ISSN 1331 - 1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Split, 2012.

Godina L.

Cijena: 7 kn

Promicatelji nade

Današnji život nezamisliv je bez javnih glasila. Želimo li znati što se događa, televiziju moramo pogledati, radio poslušati, u novine zaviriti... Čini se da je od svih sredstava za širenje vijesti i ideja najmoćnija televizija. Ovisno u čijim je rukama, može učiniti puno dobra, ali i zla. Nije među sabornicima bez razloga borba oko izmjene zakona o državnoj televiziji. U čijim ona bude rukama, njemu će služiti i stvarnost će prikazivati kako vlastodršcu odgovara, bez obzira što će gledatelji dobiti krivu sliku o onome što se događa.

Prateći hrvatska javna glasila, kad vidi i čuje što se sve u domovini događa, malo koga da ne hvata muka. Zbog gospodarske krize materijalno smo osiromašeni, a još više zabrinjava naše duhovno osiromašenje. Planski i podlo javna glasila predlažu nam kriva rješenja, nude lažnu ljestvicu vrednota, otuđuju nas od ljudskih i kršćanskih načela i vode u bezizlaznu ulicu. Dobivamo dojam: što više naprijed, stanje sve gore! Kao vjernici, to moramo znati prepoznati i ne dopustiti da nam itko na silu, preko javnih glasila ili na koji drugi način, nameće

svuju sliku o vrijednosti ljudske osobe, o smislu života i zajedničkom dobru. Ako smo preživjeli mnogo teže trenutke i prepreke, ima li smisla preuveličavati i tegobe na koje danas nailazimo i tako oko sebe poticati ozračje beznađa i očaja?! Ima li išta pogubnije od stvaranja osjećaja nemoći, kako ništa ne možemo promijeniti i da se moramo pomiriti sa svojom propašću?!

Otkad je čovjeka, bilo je i poteškoća. One su sastavni dio života, pa će ih biti dok god budemo živi. "U svijetu imate muku, ali brabri budite - ja sam pobijedio svijet!" (Iv 16, 33), rekao je Isus svojim. Muke ni nas neće mimoići, ali ih moramo shvatiti kao izazov, "jer znamo: nevolja rađa postojanošću, postojanost prokušanošću, prokušanost nadom" (Rim 5, 4). Povijest nas uči da je Bog jedini gospodar svakog čovjeka i naroda. Zato smo kao kršćani pozvani biti promicatelji kršćanske nade, koja se temelji na vjeri u Boga i čovjeka. Ona zahtijeva suočenje sa stvarnim poteškoćama i tako postaje moćnom snagom preobrazbe pojedinca i društva, u strpljivu i postojanu zalaganju za izgradnju boljega i pravednijeg svijeta kao i općeg dobra. Neka nam u tomu svojim zagovorom pomogne Gospa, koja nam je znak pouzdane nade na putu u Vječnu domovinu.

UREDNIK

Tečaj religioznih znanosti

Između Fatimskog svetišta, Centra za formaciju i kulturu biskupije Leiria-Fatima i Bogoslovnog fakulteta Portugalskoga katoličkoga sveučilišta potpisan je 1. svibnja dogovor o suradnji na temelju kojega će iduće školske godine u Fatimi započeti tečaj religioznih znanosti u trajanju od tri godine, a moći će se postići akademski stupanj magistra. Držao bi se u večernjim satima u prostorijama svetišta, a namijenjen je zainteresiranima za bogoslovnju naobrazbu, posebno za biskupijske suradnike i svetišta. (Z)

Koncert marijanskih pjesama

Na Tekijama je 19. svibnja održan koncert marijanskih pjesama *Molitvom i pjesmom Gospi Tekijskoj*, u kojem su sudjelovali pjevači, svirači i zborovi. Prethodila je misa koju je predvodio biskup Đ. Gašparović. (GK)

Za razlučivanje navodnih ukazanja

Osservatore Romano objavio je 29. svibnja članak kardinala W. Levade, pročelnika *Zbora za nauk vjere* o propisima za razlučivanje navodnih ukazanja i objava, koje je 24. veljače 1978. odobrio papa Pavao VI., a *Zbor za nauk vjere* na čelu s kardinalom F. Šeperom 25. veljače 1978. dao tiskati. Poslani su biskupima, nisu službeno objavljeni. Danas su njihove glavne odrednice javne, pa ih objavljuje.

Aktualnost nadnaravnih pojava u Crkvi zamijećena je i na biskupskoj sinodi g. 2008., o čemu papa Benedikt XVI. govori u posinodalnoj pobudnici *Verbum Domini*. Ističe da je sinoda preporučila da se vjernicima pomogne da Riječ Božju dobro razlučuju od privatne objave, koja ne dopunjava konačnu Kristovu objavu, nego pomaže da se od nje u određenom povijesnom razdoblju potpunije živi. Privatna se

Počelo prije 40 godina

Prije 40 godina *Talijanski nacionalni savez za prijevoz bolesnika u Lurd i međunarodna svetišta* (UNITALSI) odlučio je stvoriti svoju strukturu za prijem bolesnika u lurdskom svetištu. Odgovorni su se tako odlučili g. 1972. nabaviti hotel *Bethanie* kraj rijeke Gave, što je danas prerasl u centar *Salus infirmorum*. U početku je mogao prihvatiti 167 bolesnika i, nakon temeljita preuređenja g. 1994/98., ima 350 ležajeva u sobama od 2 do 6 postelja s jednom ili više kupaonica. S vremenom je uređena i tv-dvorana, videoteka, igraonica za djecu, dvije blagovaonice, kapela i pet soba za kapelane. Prije dvije godine pribavljene su nove prostorije bivših hotela kako bi se olakšao rad dragovoljaca. Tako članovi udruge mogu sa zadovoljstvom služiti bolesnicima i pomoći im živjeti iskustvo patnje. (Z)

objava u biti razlikuje od javne kojoj se mora vjerovati jer nam Bog govori. Mjerilo istinitosti privatne je njezino usmjeravanje Kristu. Ako od njega udaljuje, ne dolazi od Duha Svetoga. Privatna objava je pomoć svjetu, a vjerodostojna je ako upućuje na jedinu javnu objavu.

Odobravajući privatne objave, Crkva očituje da nisu u suprotnosti s katoličkom vjerom i dobrim običajima. Stoga ih je opravdano objaviti jer pomažu da se u određenom trenutku bolje shvati i živi Evanđelje, ali one ne vežu vjernike. Zbor se nada da će objavljivanje propisa pomoći pastirima Crkve u zahtjevnoj zadaći prosuđivanja ukazanja i objava, poruka i govora, izvanrednih a i možebitnih nadnaravnih pojava. (IKA)

Očima uprtim u Isusa

Od 2. do 10. lipnja 2012. u Meksiku je održan Kapitul na rogožinama za Manju braću franjevce do 10 godina doživotnih zavjeta, a na njemu je nazočio najmanje po jedan brat iz svake provincije. Pod geslom *Očima uprtim u Isusa* produblivali su temu *Identitet Manje braće i blaženstva*. Kapitul je otvoren u Gospi-nu svetištu Zapopan, a završio u svetištu Gospe Guadalupske. U tom suglasju Marija govori, kao i u Kani: "Učinite što god vam rekne!" (Iv 2, 5). (F)

Vjerska putovanja napreduju

S 9. na 10. lipnja održano je najmasovnije talijansko hodočašće: 28 km od Macerate do svetišta Loreta. Čini se da se vraća tradicija hodočašćenja pješice. Prema statističkim podacima između g. 2004. i 2008. "vjerska putovanja" povećala su se za 96,6%. Za Svjetsku turističku organizaciju vjerska putovanja pokrivaju 30% međunarodnog turizma (što je 330 milijuna putnika), od kojih su 40 milijuna Talijani, među kojima se osjeća porast mladih. (Mdd)

Svjetski savez svetišta?

U prigodi posvete nove kapele Gospe Guadalupske u Lurdu g. 2011., nazočni biskup Maksika, ondašnji lurdski biskup i upravitelji dotičnih meksičkoga i francuskog svetišta stavili su temelje za mrežu koja će povezivati veća svjetska svetišta. Prvotna je zamisao bila povezati dvadesetak najvećih marijanskih svetišta za sustavnu razmjenu pastoralnih prijedloga i iskustava. Europsko područje već je nešto u tom smislu počelo, a sada se nastoji učiniti nešto slično u cijelom svijetu. (Mdd)

Osobni ordinarijat

Kongregacija za nauk vjere osnovala je 15. lipnja Osobni ordinarijat *Naše Gospe od Južnoga Križa* za područje Australijske BK za anglikance koji stupaju u zajedništvo s Katoličkom Crkvom, a kao ordinarij imenovan je H. Entwistle. (RV)

Dan Radija Marije

Na Bunariću kraj Subotice održan je 16. lipnja Dan Radija Marije. Nakon molitve krunice slijedila je misa, razgovori i svjedočanstva te agape. (IKA)

Plodovi nakon 31 godine

U *Centru Ekumenska Rusija* u Rimu održan je 22. lipnja okrugli stol na temu *Međugroje: dijalog između neba i zemlje*. Sudjevali su S. Mercanzin kao moderator, filozof i pisac D. Manetti, franjevac F. Rizzi, obraćenik L. Del Vecchio, psihoterapeutistica L. Cantarella, pratitelj hodočasnika u Međugorje U. Sales i psihijatar A. Meluzzi. Suočili su se tako svećenici, navjesticitelji evanđelja, psiholozi i hodočasnici na temelju zajedničkog uvjerenja da nijedna od poruka koje je Gospa prenijela svijetu preko šestoro vidjelaca nije u opreci s kršćanskom vjeroni s crkvenim učiteljstvom. (Z)

Veliko otajstvo slavimo!

Draga braćo i sestre, usred mjeseca kolovoza kršćani Istoka i Zapada zajedno slave blagdan Uznesenja presvete Marije na nebo. U Katoličkoj Crkvi dogmu o Uznesenju - kao što je poznato - proglasio je moj časni prethodnik sluga Božji papa Pio XII. tijekom Svete godine 1950. Međutim, taj spomen ima svoje korijene u vjeri prvih stoljeća Crkve.

Na Istoku se dan-danas naziva "Usnuće Djevičino". Na drevnom mozaiku u bazilici sv. Marije Velike u Rimu, koja se nadahnjuje upravo na istočnjačkoj slici "Dormitio", prikazani su apostoli kako su se, nakon što su ih anđeli obavijestili o završetku zemaljskog života Majke Isusove, okupili oko Djevičina ležaja. U sredini se nalazi Isus koji drži u naručju djevojčicu: to je Marija, koja je postala jedna od onih "malenih" kojima pripada Kraljevstvo i koju Gospodin vodi na nebo.

U tekstu Evanđelja sv. Luke koji se čita u današnjem bogoslužju, čuli smo kako "tih dana usta Marija i pobiti u Gorje, u grad Judin" (Lk 1, 39). Tih dana Marija je pobitala iz Galileje u gradić u blizini Jeruzalema, da bi se ondje susrela s rodakinjom Elizabetom. Danas je promatramo kako uzlazi na Božju goru i ulazi u nebeski Jeruzalem,

"odjevena suncem, mjesec joj pod nogama, a na glavi vijenac od dvanaest zvijezda" (Otk 12, 1).

Biblijski tekst iz Otkrivenja, koji čitamo u bogoslužju ove svetkovine, govori o borbi između žene i zmaja, između dobra i zla. Stječe se dojam da nam sv. Ivan želi ponovno dozvati u sjećanje prve stranice Knjige Postanka, na kojima je opisana tamna i dramatična stranica Adamova i Evinog grijeha. Naše praroditelje pobijedio je zli; u punini vremena, Isus, novi Adam, i Marija, nova Eva, jednom zasvaga da pobjeđuju neprijatelja. Doista, Isusovom pobjedom nad zlom, pobijedene su i duhovna i tjelesna smrt. Marija je bila prva koja je primila u naručje Sina Božjega Isusa koji je postao djetetom, sada je prva koja stoji uz nj u nebeskoj slavi.

Veliko je otajstvo što ga danas slavimo, otajstvo nade i radosti za sve nas: u Mariji vidimo cilj prema kojemu kroče svi oni koji znaju vezati vlastiti život uz Isusov, koji ga znaju slijediti kao što je to činila Marija. Ovaj blagdan govori, dakle, o našoj budućnosti, kaže nam da ćemo biti uz Isusa u Božjoj slavi i poziva nas da imamo hrabrosti, da vjerujemo kako snaga Kristova uskrsnuća može u nama djelovati i učiniti nas muškarcima i ženama koji svakog dana nastoje živjeti kao uskrsnuli, unoseći svjetlo dobra u tmine zla koje je u svijetu.

BENEDIKT XVI.

(Iz nagovora uz molitvu Andeo Gospodnji na svetkovinu Uznesenja BDm na nebo, 15. kolovoza 2011.)

Kako ću te dostojno slaviti?

Kako ću te dostojno slaviti?

**Tvoje dostojanstvo, tvoja sreća,
tvoja uzvišena veličina i tvoja slava
nadvisuju - priznajem - moje moći.**

**Sve što se o tebi može zamisliti i reći
puno je manje od onoga što zaslužuješ;
mnoge nadvisuje tvoje blaženstvo;
jer si u tren oka bila uzdignuta
na tako uzvišeno dostojanstvo,
da se nijedan govor ni ljudski ni anđeoski
ne može sigurno prilagoditi tvojoj veličini.**

Sv. Toma VILLANOVSKI (+1555.)

Marija

kozmetičarka

Važna sastavnica života suvremenog čovjeka zacijelo je i skrb oko izvanjske ljepote, o čemu na poseban način svjedoče žene. Mnogo vremena i energije potroše oko prekrivanja onoga što im okrnjuje željenu ljepotu. Najčešće rješenje pronalaze u kozmetičkim sredstvima za njegu lica i ruku, najizloženijih dijelova tijela. Ta sredstva, kako kaže i sama riječ (grč. *kosmein* = ukrašavati), uljepšavaju cijelo tijelo. Iz značenja same riječi zaključuje se da se ukrasiti može jedino nešto što je po sebi već lijepo i cjelovito, kako bi bilo ljepše i privlačnije i drugima. No, kozmetička sredstva ne rabe se samo da istaknu ono lijepo, nego često da prekriju ono ružno. Ostavljajući samo površinski privid lijepoga, potvrđuju da ne mogu zamijeniti ili nadomjestiti bitne nedostatke, nego tek zavarati oko neupućenoga.

MARIJA UREĐENA

Naša nebeska Majka bila je žena u punom smislu riječi. Držala je do sebe i do svoga bića trudeći se biti primjereno ukrašena kako ženi već dolikuje. Međutim, ona se nije služila kozmetičkim preparatima kako bi nešto skrivala, nego je pred Bogom stajala u jednostavnosti i poniznosti, svjesna sebe i svoje ljudskosti. Sve je činila kao ponizna službenica Gospodnja, čime je pokazivala veličinu uzvišenog dara kojim je bila urešena.

Stoga se za Mariju u strogom smislu riječi ne može reći da se uresila, nego da je bila urešena, tj. da je dopustila Gospodinu da je uresi. Zahvat koji je Gospodin izveo na njezinu biću nije bio "kozmetički", nego najkorjenitiji koji je Bog mogao učiniti na ljudskom biću: oslobodio ju je od svake ljage grijeha. Obdario ju je iskonskom čistoćom i ljepotom, pa se na nju primjenjuju prorokove riječi: *U Gospodnjoj ćeš ruci biti kruna divna, i kraljevski vijenac na dlanu Boga našega* (Iz 62, 3). I dok je ona bila urešena Bogom živim, može se reći da je bila najveća dragocjenost u Božjim očima i u Božjoj ruci.

Marija nikad nije bila za kozmetička rješenja pred Bogom, koja su svojstvena tolikim ljudima, koji s Gospodinom imaju tek neku vrst kozmetičkoga, površna odnosa, jer ta riječ u svagdanjem govoru upućuje upravo na površnost. Doista, kad se govori o kozmetičkim promjenama među ljudima, misli se upravo na one nebitne i nevažne, tj. na izvanjsko urešavanje, pri čemu se zaboravlja doprijeti do biti. Ures Marijina života nije bio poput ljudskoga, nego je ona uresila svoje biće istinskom kozmetikom božanskog života. Kozmetički tretman kojem se ona izložila potpuno i cjelovito, nije ostao na površini kože, nego je dopro do dubina njezina bića, do srca. Ako itko, onda je Bezgrešna znala kako se sačuvati od pokvarljivosti i smrti, jer nije polagala nadu u svoju ljepotu i ljudsku kozmetiku, nego u snagu Božju i ures njegovu Duha.

Marijina tehnika uređivanja, tj. ukrašavanja ljudskog bića nije se temeljila na prekrivanju ljudske nesavršenosti pred Bogom naslagama boje ili pudera, ne vodeći brigu što je ispod. Nije ukrasila

svoje biće lažnom, prividnom i privremenom ljepotom, ostavljajući tako tek samo pojavnost lijepa i dotjerana. Naprotiv, u svojoj najdubljoj biti ona je bila savršeno urešena Božjom milošću kojom je potom nazvan zračila. Njezina ljepota nije od nje nego od Boga, nije dolazila izvana nego je bila u njezinim dubinama, gdje joj je Bog bio intimniji od nje same.

U SALONU SVETOSTI

Poučak Marijina života neka nam posluži za vlastiti život. Ako u svagdanjem životu dobro znamo da nećemo urešavati neki prostor ili predmet, ako prije toga nismo temeljito odstranili svaku nečistoću i masnoću, bilo bi korisno to primijeniti i na kozmetiku duha. Koja korist od lakiranja auta, ako je ispod ostala hrđa? Čemu bojenje broda, ako nismo sanirali daske da voda ne prodre unutra? Loše obavljen temeljni posao bio bi dvosjekli mač, jer bi dao čovjeku lažnu sigurnost uljuljavši ga na

ono što vidi na površini, a ne odgovara stvarnosti. Bilo bi, stoga, suludo dotjerivati vanjštinu, ako nismo ozbiljno i opsežno pripremili nutrinu, tako da i ono što dodajemo kao "kozmetički" ukras može ostati trajan ures života, jer je na solidno pripremljenoj podlozi. Pa ipak, ljudi primjenjuju loše kozmetičke tehnike na svoj odnos s Bogom. U odnosu na nj žive vrlo površno i vjeru drže tek izvanjskim uredom. Svoju dušu nisu prije temeljito očistili od grijeha i nečistoće, kako bi zajedništvo s njime moglo biti ne samo izvanjska boja ili lak koji brzo otpadne jer je na nečistoj površini, nego kako bi se i ures mogao trajno zadržati u službi cjelovite ljepote života. Zato je najveće uredjenje bića ne samo ono kozmetičko nego ono bitno, dubinsko u svim porama duha, kako nas uči Marija, kozmetičarka našeg duhovnog života. Želimo li ostvariti cilj svoga života, proslavu duše i tijela u Bogu, što je ostvarila Marija svojim uznesenjem, onda nam je, bez oklijevanja, pohititi u njezin salon ljepote. Ne vrijedi nikakva izvanjska ljepota, ako se ne otklone oštećenja koja je nanio grijeh nagrdivši lice čovjeku, te ono više nije prepoznatljivo. Marija, koja je u svoje krilo primila Spasitelja, odsjaj slave i otisak bića Očeva, može mu ponuditi istinski tretman kako bi mu biće, a i lice kao odraz nutrine, zasjalo u punini sjaja održavajući i odražavajući onu iskonsku sličnost sa svojim Stvoriteljem. Bog kojemu je dopustila da se po njoj proslavi na zemlji, proslavio je nju u nebu kod sebe u slavi, a ona može pomoći nama da učinimo isto, nakon duhovnog tretmana u njezinu salonu svetosti.

Ivan BODROŽIĆ

Djeca - kućni ljubimci?

Dok se još sjećamo bure oko državne mature, i dok nam mnogi mladi proživljavaju svakakve muke kako se i na koje upisati nauke, bilo bi dobro da se i roditelji hrabro pogledaju u očima svog djeteta i provjere jesu li - maturirali!

BOG JE KAO MAJKA

Kao što svaka energija kojom se grijemo izvire iz Sunca, tako i svaka ljubav izvire iz Božjeg bića. A mnogi već rekoše da je Božjoj ljubavi najbliža, najsličnija - majčinska. Čak se i Bog u Pismu s njom uspoređuje, i na više mjesta, npr: *“Može li žena zaboravit svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću”* (Iz 49, 15).

Stoga se na prvi pogled može činiti: ništa lakše nego voljeti djecu. Svakome, a osobito roditeljima. Treba samo slijediti prirodno nagnuće roditeljskog srca. A - joi! Baš naprotiv, čini se da ništa nije teže ni osjetljivije negoli voljeti svoju djecu, dakako voljeti ih ne “ludo” nego mudro, bez ograničenja a neumorno im postavljati granice, prihvaćati njihove izbore i kad ih ne odobravate, voljeti ih a ne praviti spone od ljubavi i ne ophoditi se s njima kao s kućnim ljubimcima! Sjetimo se primjera iz Amerike: jedinica u bogatoj obitelji, u svemu i uvijek “savršena”, nikad nije razočarala roditelje a ni oni nju, dok se nije zaljubila u “pogrešna” mladića koji nije bio iz nji-

hove “kaste”. Otac se nije ni potrudio uvjeravati je, jedino je auktoritativno odsjekao, a supruga se “nije mijesala”: “Što ti pada na pamet? Ne dolazi u obzir!” Prvi put u životu djevojka se odlučila oduprijeti i roditelje, makar teška srca, izvrgnuti “šok-terapiji”: pobjegla je od kuće bez pozdrava i u bijegu ustrajala nekoliko tjedana. Kad se napokon odlučila vratiti i provjeriti rezultat, na kućnom pragu presjekao ju je ledeni očev glas: “Ti više ne stanuješ ovdje!” I vrata su joj se zatvorila.

Gdje je nestao čovjek?! Gdje je onaj otac iz Isusove priče o rasipnom sinu: “Potriča, pade mu oko vrata i izljubi ga” (Lk 15, 20)?

DJETETU JE NUŽNA NEOVISNOST

Jedno je od najčešćih sudbonosnih zastranjenja roditelja u sprečavanju djeteta da razvije svoju neovisnost, da istinski odraste i svoj put bira u slobodi.

A upravo je u toj temi roditeljska ljubav na "diplomskom ispitu". Zašto mnogi na njemu padaju?

Vjerojatno ponajviše zbog jedne "sistemске pogreške". Dok je u svim odnosima ljubavi: prema prijatelju, zaručnici ili mužu, čak i kad se voli neki predmet, omiljeno jelo, auto, knjigu, haljinu, šport ili glazbu prirodno nagnuće da "dvoje postaju jedno", da se ostvari bliskost i sjedinjenje osoba ili posjedovanja predmeta, kod roditeljske ljubavi proces se odvija u suprotnom smjeru. Ona je sva satkana od niza bolnih odvajanja: majka kroz boli rađanja mora otrpjeti odvajanje djeteta od vlastitog tijela, pa od prsiju, svojih skuta, stavova, ukusa i planova, često do preobrazbe djeteta u potpuna tuđinca. Većina roditelja uspijeva - jedni dobro, drugi barem kako-tako - položiti te teške ispite, ali mnogi - nikada.

Zašto? Zato što to objektivno nije lako i za to postoji tisuću razloga. Osobito zato što su mnogi ljudi kadri "voljeti" samo ljubimce, a nesposobni su za istinsku ljubav spram drugoga ljudskog bića.

Time ne želimo omalovažiti ljubav prema životinjama, ali je pogrešno apsolutizirati izreku: "Tko ne voli životinje, ne voli ni ljude", osobito u verziji bez negacije. Čitao sam negdje o starici koja je svagđano hranila i brižno njegovala desetak mačaka, a siromašnog studenta-podstanara izbacila je na ulicu - jer je kasnio sa stanarinom! Nepobitna je istina da mnogi "strašno vole" životinje upravo stoga što ne vole ljude!

KAO S KUĆNIM LJUBIMCIMA

Mnogi roditelji - izrecimo tu tvrdnju ma koliko strahotno zvučala - ophode se

sa svojom djecom kao s kućnim ljubimcima! Naši nas ljubimci zadovoljavaju jedino ukoliko se njihova volja podudara s našom. Jedina je škola njihova duhovnog razvoja koju im dopuštamo škola poslušnosti, da bismo razvili njihovu ovisnost. Ne želimo da odrastu i napuste kuću, nego da ostanu uz nas i ovisnički leže kraj kućnog ognjišta. A kad se njihova volja počinje razlikovati od naše, kad nam se protive ili nas napadaju, rješavamo ih se: otuđujemo ih ili čak ubijamo.

Kolika su djeca u sličnim okolnostima otuđena ili "ubijena", u psihološkom smislu, od svojih roditelja? Evo nekih primjera:

Brojne majke koje su kadre "voljeti" svoju djecu samo dok su posve male, dobre su dok im dijete ne navrší drugu godinu, posvećuju mu silnu pažnju, nježnost i negju. Ali čim takva majka osjeti da joj dijete pomalo izmiče, da se okreće i drugima, pokazuje određenu samostalnost, tada je prestaje zanimati, otuđuje se od njega, i nerijetko poželi iznova zatrudnjati samo da dobije drugo dijete - drugog ljubimca.

O "maminim sinovima" koji su primorani, ako se uopće i uspiju oženiti, ponijeti u svoj brak i svoju majku - ženu suparnicu, zbog čega im je brak upropašten, ispisane su tisuće stranica bračnih savjetovališta, psihijatrijskih kronika i svjetske literature. A daleko je više prikrivenih i presvučenih takvih tragedija.

BOŽJI DAR SLOBODE

Koliki, opet, očevi u zvijezde kuju svoju kćer, zatrpavaju je darovima,

ophode se s njome kao s "cvijetom u pitaru" i kraljicom na prijestolju! Ali kad njihova princeza, možda, odabere školu koja nije po njihovoj mjeri, osobito kad pođe s mladićem koji nije po njihovu ukusu (uostalom, takva uglavnom i nema), zaklinju je na poslušnost, optužuju za nezahvalnost, postavljaju joj ultimatumе, prijete razbaštinjenjem, možda prouzroče njezin bijeg od kuće, a napokon je čak zamrže. Kao da je njihova kći stilski namještaj pa imaju pravo prosuditi gdje najbolje pristaje. U suludu pokušaju da izbjegnu "trudove" odvajanja od svog ljubimca i prolaz kroz bol spoznaje da njihovo dijete doista nije "njihovo" (vlasništvo), mnogi roditelji proizvedu strahovitu plimu boli sebi i svom djetetu. Protiv svih Božjih i ljudskih zakona posežu za onim što ni sam Bog ne dira, a to je njegov dar čovjekove slobode. I koliko je takvih slučajeva! Rekoh jednoj majci: "Pa tvoja se kći udaje, a ne ti!" A roditeljima koji su se oglušili na sva razumna uvjerenja: "Ako vas nije sram, zašto vas nije barem strah od mogućnosti da vas kći i poslušna: bude li sutra na bilo koji način nesretna, kako ćete se braniti od prigovora da ste joj vi krivi, da ste joj upropastili život?"

Majka koja bi, kad joj dode čas, odbila roditi kako bi svoje čedo zadržala u sebi, očitovala bi poremećenost i uzrokovala djetetovu i svoju smrt. U duhovnom smislu, neki roditelji upravo to čine u različitim fazama odrastanja svog djeteta. I to upravo oni koji "ludo vole" svoju djecu. Jer nikoga, pa ni dijete, osobito dijete, ne treba voljeti ludo nego *pametno!*

Stanko JERČIĆ

Gospine oči

Veronica chamaedrys

Gospine oči ili čestoslavica dvorednodlakava raste po vrtovima i vrištinama. Stabljika joj je izrazito dvoredno dlakava, listovi su joj jajoliki, grubo izverugano pilasti, cvjetovi najčešće modri, rijetko ružičasti ili bijeli, a plod joj je trostruko srcolik tobolac.

Latinsko ime biljke *chamaedrys* dolazi od grčkoga *bamai* = na tlu i *drus* = hrast, jer čestoslavičini listovi podsjećaju na listove od hrasta, te bismo čestoslavicu, koja je toliko nježna, mogli nazvati "zemnim hrastom". O njezinu marijanskom imenu ne moramo dugo razmišljati, jer ga opravdava sama biljka.

Mario CRVENKA

Oružje o. Pija

Jedne večeri, nakon što je legao, sjetio se da mu nešto nedostaje. Pozove fratra koji mu je inače bio pri ruci i zamoli da mu donese njegovu "oružje" koje je, navodno, zaboravio ponijeti u postelju. Nakon što je to čuo, dotični brat nije mogao doći k sebi: kapucin, kojemu hrli čitav svijet po savjet kao svecu, govori o oružju!? Zanimao se na to u kojem bi dijelu sobe trebao pogledati.

- U habitu! - odgovori o. Pio.

Pretražio je sve džepove njegova odijela, ali ništa nije našao:

- Ovdje nema nikakva oružja. Jedino sam našao Vašu krunicu!

- A to nije oružje?!

Da, molitva krunice bila je pravo oružje o. Pija iz Pietrelcine! Molio ih je najmanje pet dnevno. Jednom mu neki od redovničke braće prigovori kako bi bilo puno bolje da dulje ispovijeda, jer dolaze toliki iz čitavoga svijeta.

- Ako ne molim, što ću narodu dati? - odgovori svetac.

To svjedočanstvo donosi u svojoj knjizi *Jači od zla* poznati talijanski egzorcist G. Amorth.

U ispovjedaonici je o. Pio krunicu najčešće preporučivao za izbavljenje duša iz čistilišta. Pružajući je jednom nekoj svojoj pokornici, reče joj:

- Povjeravam ti ovo blago. Znaj ga sačuvati. Ispraznimo čistilište!

Sv. Pio rođen je 25. svibnja 1887. u Pietrelcini kraj Beneventa (Italija). Dan kasnije na krštenju je dobio ime Francesco. U siromašnoj, ali uzornoj

kršćanskoj obitelji odlučuje se za duhovni poziv. Ulazi u novicijat franjevac kapucina u Morconeu 22. siječnja 1903. i uzima ime Pio. Nakon godine novicijata polaže privremene zavjete, a 27. siječnja 1907. doživotne. Po završetku bogoslovnog studija 10. kolovoza 1910. zaređen je za svećenika. Zbog zdravstvenih tegoba proživljava odmah zatim težak križ. Poslan je na oporavak obiteljskoj kući, gdje ostaje do 1916. U rujnu odlazi u San Giovanni Rotondo i ostaje do smrti. Posvećuje se sakramentu pomirenja i duhovnom vodstvu. Čovjek molitve i trpljenja gotovo je 50 godina u ispovjedaonici po čitave dane strpljivo slušao druge, savjetovao ih i tješio. Dolazili su mu iz cijeloga svijeta. Osnovao je modernu bolnicu "Kuću za ublažavanje boli" i brojne molitvene zajednice...

K. JOLIĆ

Rupert iz Deutza o Gospi

“U čast presvete Djevice ... proglašavamo svetu Mariju Majkom Crkve... i želimo da je tim dragim imenom sav kršćanski narod časti i zaziva”. Tim riječima papa Pavao VI., zaključujući treće zasjedanje II. vatikanskog sabora (21. studenoga 1964.), “proglasio” je Mariju Majkom Crkve, *“kako vjernika tako i pastira”.* Prikladnost i duhovnu korist toga naziva potkrijepio je bogoslovnim dokazima te pritom spomenuo i misli srednjovjekovnog bogoslovca Ruperta iz Deutza, kojega ovdje želim predstaviti.

Rupert je jedan od poznatijih bogoslovaca XII. st. koji nam je ostavio brojna svetopisamska tumačenja i bogoslovne prouke. Rođen je oko g. 1075. u Liègeu, u današnjoj Belgiji, gdje je stupio u benediktinski red. U 35. godini bio je izabran za opata u benediktinskoj opatiji u Deutzu nedaleko od Kölna, odakle mu i ime, i gdje je g. 1129. preminuo. Za nas je ovdje važno da je posebnu pozornost posvetio svetopisamskoj knjizi *Pjesma nad pjesmama*, koju je tumačio po marijanskom ključu.

ZARUČNICA IZ PJESME NAD PJESMAMA

Kao što je poznato, *Pjesma nad pjesmama* pjesnička je zbirka koja pjeva o ljubavi između zaručnice i zaručnika koji žude jedno za drugim i raduju se svom zajedništvu. Rupert je prvi tu svetopisamsku knjigu primijenio na

bl. Djevicu Mariju. U tom starozavjetnom spisu otkriva mnoge marijanske teme. Služeći se simboličkim i mističnim rječnikom, Mariju naziva “zaručnicom Očevom”, koja je, na mističan način, s Bogom sklopila zaručnički savez, poput onoga koji je Bog nekoć sklopio s izabranim narodom.

U odnosu prema Božjoj Riječi, Marija je poput zaručnice koja tu riječ pohranjuje u svoje krilo. Ona je majka djevica koja se raduje zaručnikovu susretu i njegovu poljupcu, što su slike i simboli koji za Ruperta prizivaju u pamet otajstvo utjelovljenja. Nakon što je uspostavio zaručnicku svezu, on uzima i druge dijele *Pjesme* i daje im bogoslovno značenje. Tako i zaručnice riječi: *“Poljubi*

me poljupcem usta svojih” (Pj 1, 1), simbolično prenosi na razgovor između Anđela i Marije pri navještenju. Marija je doživjela ono što ljudsko oko nije vidjelo, što uho nije čulo i što u srce čovječje nije ušlo (1 Kor 2, 9). To joj je pripremio Onaj kojega ona ljubi.

“Anđelu si rekla: Poljubi me poljupcem usta svojih. Zapravo je tvoj odgovor bio: Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi (Lk 1, 38). A što ti je anđeo rekao? Ne boj se, Marijo, našla si milost u Boga. Evo začet ćeš i roditi sina... Čula si i povjerovala. Moleći sama u sebi, pristala si: Neka mi bude. I tako je i bilo. Bog Otac te je poljubio poljupcem usta svojih. Koje je oko vidjelo nešto slično? Koje je uho isto tako nešto čulo? U koje srce je ikada takvo nešto ušlo? Naprotiv, tebi su se, Marijo, objavili onaj koji te poljubio, poljubac i usta onoga koji te ljubi.”

U svom mističnom govoru Rupert se poziva na otajstvo utjelovljenja koje je Bog od sve vječnosti zamislio i u punini vremena ostvario djelovanjem Duha Svetoga. Po Marijinu pristanku, rodio se Otkupitelj svijeta i čovjeka.

PONAJBOLJI IZDANAK CRKVE

U svojim razmišljanjima Rupert stavlja Mariju između starog Izraela i novoga naroda Božjega Crkve kao najviši izraz, vrhunac Izraela i kao pralik novog naroda, Crkve.

“Zbog toga je blažena Djevica, ponajbolji izdanak prve Crkve, zaslužila da bude zaručnica Boga Oca kako bi mogla biti uzor nove Crkve, koja je zaručnica Sina Božjega i njezina Sina. Duh Sveti koji je u njoj proizveo utjelovljenje jedinorodenoga Sina Božjega,

jest jedan te isti koji je trebao proizvesti ponovni preporod mnoge djece Božje po rađanju Crkve u kupelji krštenja životnom snagom milosti.”

U tom tekstu poseban naglasak stavljen je na Marijinu zaručničku ulogu u njezinu odnosu prema Bogu i prema Crkvi. Odnosi između Crkve i Marije zaručničke su naravi. Obje posjeduju plodnost, obje su plodne zahvaljujući Duhu Svetomu koji, kao što je posredovao kod Marije pri utjelovljenju, jednako tako posreduje svojom milošću pri preporodu djece Božje. Ako je Crkva zaručnica Kristova po tomu što po krštenju rađa djecu Božju, Marija je zaručnica Očeva, jer je rodila ljudsko tijelo Sina Božjega.

Rupertove marijanske postavke u skladu su s učenjem njegova vremena. Poput drugih predstavnika monaškoga srednjovjekovnog bogoslovlja, i on Bibliju tumači Biblijom. Uspoređuje pojedine svetopisamske tekstove kako bi otkrio čudesno jedinstvo koje ih povezuje. Navodi iz *Pjesme nad pjesmama* bili su u njegovo vrijeme upotrebljavani u bogoslužju u prigodi blagdanâ Gospina Rodenja i Uznesenja.

Zbog svoje jedinstvene i nezamjenjive uloge, Marija je najodličniji član Crkve. Ona je *“portio maxima, portio optima”*, najuzvišeniji, najizvršniji član Crkve. Te izraze bogoslovca Ruperta iz Deutza upotrijebio je papa Pavao VI. u prigodi proglašenja Marije Majkom Crkve, majkom “vjernika i pastira”. Marijino majčinstvo službeničke je, a ne institucionalne naravi. Ona je majka zajednice vjernika, ali ne Crkve kao “sakramenta spasenja”.

dar-ko

Hrvatski fratar utemeljitelj francuskog svetišta

Nedavno je Christophe Dolbeau objavio knjigu pod naslovom *France - Croatie, une belle amitié* o višestoljetnim vezama Francuske i Hrvatske. Među Hrvatima koji su doprinijeli razvoju "lijepa prijateljstva" pisac spominje i franjevca *Tomu Ilirika*, putujućeg propovjednika s početka 16. st. koji je utemeljio Gospino svetište u Arcachonu, u blizini Bordeauxa.

PUTNIK I HODOČASNIK

Iako je fra Toma Ilirk bio jedan od najpoznatijih ljudi svoga vremena, u rodnom kraju je nepoznat. Rođen je oko g. 1465. u Vrani nedaleko od Zadra. Njegova obitelj pred Turcima se sklonila u Osimu kraj Ankone, s druge strane Jadrana. Ondje se upoznao s franjevcima i stupio u njihovu družbu "stroga opsluživanja". Obavljao je službu pučkog misionara i "vatreno" navješćivao riječ Božju diljem Italije, Francuske i Hrvatske. Iako je prokazivao mane vjernika i klera, mnoštvo ga je rado slušalo. Hodočastio je u Compostelu u Galiciji i u Svetu Zemlju. Među prvima je ustao protiv učenja Martina Luthera i napisao bogoslovske prouke u obranu katoličke vjere i rimskog biskupa. Oko g. 1518. nastanio se u Francuskoj, koju je upoznao na

Gospino svetište u Arcachonu koje je fra Toma utemeljio (gore); fra Toma nalazi Gospin kip (desno)

hodočašću u Compostelu, i g. 1528. u njoj preminuo.

Iako je u Italiji odrastao i odgojen, Toma je ostao vjeran rodnom kraju. Nije volio da ga zovu "Tommaso da Osimo", nego "Thomas Illyricus", prema imenu njegove domovine kako su je u ono doba nazivali. O Tominu životu i djelovanju postoji obilna (neprovjerena) literatura na stranim jezicima, a iscrpnu prouku na hrvatskom o svomu svestranom sunarodnjaku objavio je u *Zadarskoj reviji* (1991.) Stanko Škunca.

UTEMELJITELJ SVETIŠTA

Nas Toma ovdje zanima zbog svoje marijanske djelatnosti. Njegovi životopisci pretpostavljaju da je već kao dječak iz obližnjeg Osima odlazio Gospi na zavjet u Loreto i ondje usvojio marijansku pobožnost koja će obilježiti njegov apostolski i misionarski život. Sljedbenik pokorničkog života i ljubitelj osame, za boravka u južnoj Francuskoj nastani se u šumi kraj Arcachona. Prema legendi, dok je jednog dana šetao uz morsku obalu, ugleda na pučini dvije lađe posred strašne oluje. Udarane vjetrovima, bijahu u pogibli da ih progutaju valovi. Pobožni pustinjač baci se na koljena, napravi znak križa u pijesku te zazva ime Gospodnje za njihov spas. I gle čuda: fratrova prošnja bi uslišana, more se umiri i lađe pristadoše uz obalu. Mornari i putnici bijahu spašeni. Bilo je to 1519. godine.

Dok je blagoslivljajao Svevišnjega zbog udijeljene milosti, sluga Božji opazi kraj nogu Gospin kipić koji su donijeli morskog valovi. Uzme svetu Priliku s velikom pobožnošću i ponese je u svoje skrovište. S pukom zatim sagradi drvenu kapelu, koja bi g. 1624. uništena i dva puta ponovno podizana. Konačan barokni oblik dobila je

1722. Zbog velika prirasta hodočasnika, nad kapelom bi sagrađena g. 1856. današnja crkva, bazilika Naše Gospe od Arcachona. Kapela je dobila ime "kapela mornara", kako je i danas nazivaju. Tako je hrvatski

franjevac Toma utemeljio francusko Gospino svetište.

NAŠA GOSPA OD ARCACHONA

Gospin kip koji je Toma našao, od bijela je mramora (alabastra), visok 50 cm. Predstavlja Gospu koja sjedi i u desnoj ruci drži Dijete. Zaogrnuta je istočnjačkim plaštem. Sudeći po plitkoći reljefa i stilu izrade, vjerojatno potječe iz 13. stoljeća. Za Francuskog veleprevrata kapela je opustošena, a kip ostao netaknut. Kao glavni blagdan u svetištu se slavi Blagovijest. Svečano slavlje nije izostajalo ni u najtežim vremenima. I danas onamo dolaze pobožni hodočasnici iz svih krajeva. Zvijezda Mora privlači ne samo mornare nego i druge vjernike koji, u ozračju sabranosti, sklapaju ruke na molitvu. Na zidovima i pregradama u "kapeli mornara" brojni su zavjetni darovi. Najstariji je među njima iz 1770. Oni svjedoče o milostima koje je Bog po Marijinu zagovoru dijelio mornarima u životnim opasnostima. Na obali Arcachona bijeli križ označuje mjesto gdje je fra Toma našao Gospin kip. U produžetku je ulica koja nosi njegovo ime - *La rue de Thomas Illyricus*. Kad brodovi prolaze ispred svetišta, trostrukim zvukom trube pozdravljaju Zvijezdu Mora.

Tako Gospino svetište u Arcachonu čuva spomen na svog utemeljitelja Tomu Ilirika, fratra hrvatskoga roda koji je živio u tuđini, od kojega potječe i danas aktualna misao: *"Bez pravde ljudsko društvo postaje špilja razbojnička. Pravda osigurava mir među narodima, ona je čuvarica domovine, zaštita i sreća čovječanstva."*

Mate ARDINIĆ

Europska Gospa

Kako se iz plemenite političke odluke, prožete kršćanskom idejom, rodilo umjetničko djelo, svjedoči oslikani prozor u katedrali Naše Gospe u Strasborugu.

ZANIMLJIV IZBOR

Oci Europske Unije - njemački političar i praktični katolik Konrad Adenauer (+1967.), talijanski političar i sl. Božji Alcide De Gasperi (+1954.) i francuski političar i sl. Božji Robert Schuman (+1963.), vođeni političkom nakanom, koja je počivala na kršćanskim korijenima, postavili su temelje trajnog mira među europskim narodima. I kao mjesto europskog pomirenja, nisu bez razloga odabrali Strasbourgu. Već od rimskoga limesa to je razdvojnica dvaju svjetova - Franaka i Germana, skretničar putova (Strate Burgum), čuvar Gutenbergovih slova, opomena Lutherovih teza, razdor među reformatorima i protureformatorima, "grad s tisuću crkava", dvonacionalan i dvojezičan, europsko prometno čvorište na lijevoj obali Rajne u sjeveroistočnoj francuskoj pokrajini Alzaciji, sjedište Vijeća Europe (od 5. svibnja 1949.). Strasbourška katolička katedrala Naše Gospe na Velikom otoku na rijeci Île (Grande Île) postala je svjedok povijesnih previranja. Od nekadašnje benediktinske crkve do današnje katedrale izmijenilo se više povijesnih razdoblja. Prvu baziliku u merovinškom stilu sagradio je

u 7. st. biskup Arbogast (+618.). Nakon požara, u karolinškom izgledu obnovio ju je g. 778. biskup Remigije (+783.). Nakon ponovnog stradanja, biskup Werner von Habsburg (+1028.) položio je g. 1015. temeljni kamen za novu romaničku, g. 1176. djelomično izgorjelu, pa ju je biskup Heinrich von Hasenburg (+1190.) odlučio obnoviti u istom obliku. No, biskup Stahleck Hery (+1260.) nastavio je u gotičkom stilu, pa se gradnja oduljila, te je današnja trobrodna katedrala sa zvonikom i nartekсом, apsidom i transeptom tek g. 1439. blagoslovljena. Romantičar Victor Hugo (+1885.) u pjesničkom bi zanosu rekao: *Prodige du gigantesque et du délicat*, što bismo mi pojednostavili: *divovsko čudo nježnosti*.

DAR EUROPSKE UNIJE

Da bi skinuli stoljetnu "strasbouršku kletvu" o vječnom razdoru na tim prostorima, prvi tajnik Vijeća Europe i zagovornik ujedinjenja Jacques Camille Paris (+1953.) predložio je da EU, koja je Strasbourg izabrala kao glavni grad, daruje novi oslikani prozor za katedralu Naše Gospe. Izradio ga je francuski umjetnik Max Ingrand (+1969.). Kako svjedoči njegov pomoćnik Michael Durand (1931.), da bi ga prilagodio gotičkoj katedrali, nakon bezbroj skica i nacрта, izradio ga je osobno režući obojano staklo i savijajući olovne spojnice. Nadahnua se za nj na staroj zastavi grada Strasbourga, koja je na sebi imala lik Gospe s Isusom u naručju. U skladu s kršćanskom predajom, Gospa sjedi na prijestolju, u plavoj haljini s bijelim velom i crvenom aureolom, sa zlatnom kraljevskom krunom, raširenih ruku sa širokim rukavima. Iako je s krunom, nadodan joj je i simbol iz ikonografije zapadnoga kršćanstva - vijenac od 12 zvijezda (Otk 12,1). U njoj možemo prepoznati Posrednicu svih milosti, kako širi ruke prema vjernicima, i Zaštitnicu Europe, koja donosi mir europskim narodima. Na koljenima joj sjedi Isus u crvenoj haljini sa zlatnom aureolom, u lijevoj ruci drži stilizirani ljiljan, simbol Strasbourga, a desnom podjeljuje blagoslov.

Ispod prijestolja dva anđela pridržavaju latinski natpis koji svjedoči da su se u Strasbourgu sredinom stoljeća, da bi zaustavili ratni vjhor, sastali predstavnici europskih naroda da dovrše to djelo koje je predložio J. C. Paris, tajnik Vijeća Europe, sin književnika Paula Claudela (+1955.); i

da je ono što je Europa odlučila, M. Ingrand učinio.

Oko slike je dekorativni okvir s 12 parova golubica, a na tjemenu polukružnog luka slika je plave zastave EU s 12 zlatnih zvijezda. Rezolucijom 32/1955, na blagdan Bezgrešnog Začeca bl. Djevice Marije 8. prosinca 1955. nju je Vijeće Europe prihvatilo kao simbol buduće EU. Vitraž je blagoslovio 21. listopada 1956. mjesni biskup Jean Julien Weber (+1981.), a uz predstavnike Vijeća Europe, slavju je nazočio i strasbourgški gradonačelnik Pierre Jean Eugène Pflimlin (+2000.).

TAJANSTVENI CVIJET

Lik Zaštitnice Europe u apsidi je glavne lađe koja je g. 1879. ukrašena freskama bizantskog stila, u prozoru iza glavnoga oltara i kora koji je g. 1944. uništen u bombardiranju. Njegovim postavljanjem mogli bismo reći da je strasbourgška katedrala dobila "tajanstveni cvijet" na 20 kvadratnih metara, po umjetničkoj ljepoti - Ruža Otajstvena, u pobožnosti Strasbourgana - Gospa od Helkenheima, prema utemeljiteljima EU - Vladarica Europe, a u kršćanskim zazivima - Posrednica svih milosti. Tako je, prema nakani otaca EU, zahvaljujući plemenitoj političkoj odluci, koja je bila prožeta kršćanskom idejom, *corona stellarum duodecim - kruna od dvanaest zvijezda* Žene iz Otkrivenja, poništila "strasbouršku kletvu" koju je nametnuo „veliki Zmaj plamene boje" (Otk 12,3), kako svjedoči vitraž u strasbourgškoj katedrali.

Ante Branko PERIŠA

Gospe, je li ti vruće?

Pred nama je dugo i vruće ljeto, izgaranje na poslu, prženja na suncu, učestali požari... Mnogi traže hladovinu. Bruje rashladni uređaji, hlade one unutra i griju one vani, u hladovini borova štanđovi, kafići, gužva... Gdje naći malo hladovine? Ući u kakav prodajni centar bar se pet minuta rashladiti, ostati dulje ne pomaže, od vrućih cijena još je toplije...

ZNALI SU TO NAŠI STARI

Ima li mjesta gdje se duša može osvježiti, a tijelo rashladiti i odmoriti bez rashladnih uređaja i osvježavajućih pića?! Kako li su to dobro znali naši stari! Zađete li u stari dio grada, među kamene kuće gdje nema betona ni asfalta, kad maestral dodiruje uzavrele krovove i znojna ramena i uđete u koju konobu usred ljeta, i bez rashladnih uređaja bit će hlada. Vrhovi planina, šume, pećine, planinski izvori, jezera i rijeke - sama pomisao na njih donosi mir i svježinu, ali nema svatko vremena ni novca za takva ljetna osvježanja.

GDJE SE MOŽE ODMORITI

Nekima je na poslu ljeti najugodnije. Ne štede struju. Nekako kad se hladi, nemaš dojam da se troši struja a isto-vremeno i grije. Djeci je uvijek ljeto najdraže. Njima nije vruće: iz mora ne izlaze, a sladoleda nikada dosta. Ni

starcima nije vruće. Jedva su dočekali da se malo ugriju, a nešto su i uštedjeli, pa uz rashladne uređaje uživaju u svojim stanovima i ne izlaze. A roditeljima je ljeti najteže. Ako imaju školarce i malu djecu, kamo će s njima? Nema toliko godišnjeg odmora da pokriju ljetne praznike. Ako mama koristi jedan a tata drugi mjesec, nisu zajedno. Ni bake više nisu što su bile. Kad su najpotrebnije, ni one ne mogu. I one rade, a daleko je do mirovine. Kamo s djecom, kamo sa sobom?! Kako se odmarati u svakodnevici? Na ulicama gužva, na plaži ne možeš naći hladovinu, u kući i na poslu nema odmora, djeca trebaju pažnje i vremena, mamu i tatu..., a oni rade. Ono malo godišnjeg brzo prođe. Neki posjete rodbinu ili odu u kuće za odmor, neki ne mogu nikamo, jer namaju za odmor. Treba li trošiti za odmor, jeli to dio egzistencijalnog minimuma?

SASTAVNI DIO SVAKODNEVICE

Odmor je sastavni dio svakodnevice. Nedavni Svjetski obiteljski kongres održan u Milanu na temu *Obitelj, rad i blagdani*, pokazao je da su i slavljia, odmor i blagdani sastavni dio života, vrijeme neophodno da se obitelj nađe na okupu i zajedno slavi Gospodina. Obitelj nije u krizi, nego ono što je okružuje, zapazio je netko na Kongresu, a to je i dokazalo milijun hodočasnika na misi s Papom, 3. lipnja. Obitelj treba ostati ono što jest i na što je pozvana: biti Crkva u malom, a muž i žena produžena ruka Stvoriteljeva, sustvaratelji kojima Gospodin dariva život. Da bi se i kroz obitelj ocrtala slika Presv. Trojstva,

potreban je Duh ljubavi i zauzetost Crkve. Na svakom od nas je da sedmi dan počnemo i zahvalimo Bogu.

DRAGOCJENO VRIJEME

Vrijeme odmora dragocijeno je i ne smije se u ludo potrošiti. Zato ga je dobro isplanirati, pripremiti i radovati mu se. I oni koji ne odlaze nikamo iz svoje sredine, mogu se odmoriti promjenom ustaljenih navika, iskoristiti dan za jutarnje ili večernje šetnje, družiti se s dragim osobama i posegnuti za nadahnjujućim tekstovima... Ne zaboravimo zahvaliti Gospodinu za svaki dan i za svaki mali dar, za vrijeme, osobe koje susrećemo, pa i nevolje u kojima još snažnije vapimo za pomoću.

Ovog će ljeta mnogi pohoditi Gospina svetišta diljem Lijepe naše: Majke Božje Bistričke, Gospe Karmelske, Gospe od Andela, Gospe Snježne, Gospe Velike i Male... Gospe naša, hvala ti što si uz nas i što nas tješiš i zagovaraš! Hvala ti što ne ideš na godišnji odmor kao mnogi od nas, nego svagdano bdiješ nad nama! Gdje god je tvoj sveti lik, ondje je toplo, ali ne i vruće. U sjeni

stoljetnih svetišta mirno i dostojanstveno čuvaš svoj narod. I ljeti i zimi ideš pred nama, s nama i za nama.

NEKIMA KAO DA JE VRUĆE

Do tebe mnogi bosi će doći, pjeva pjesnik, a ja zapažam i neke polugole, jer kažu da im je vruće. A kako i ne bi bilo, kad su sva najveća slavlja u vrijeme žege?! Još poneka starija žena u crnini klečeći obilazi oko oltara i Gospina lika, a mlade, osobito djevojke, mahom golih leđa i u minicama mašu lepezama i traže gdje bi u hladovini sjele... Krizme i vjenčanja, mlade mise - lijepih li prigoda za slavlja i dušom i tijelom! Ali i tijelo, koje je hram Duha Svetoga, ima svoje dostojanstvo: oltari se pokrivaju, svetohraništa zatvaraju, Eva je davno obukla haljinu... Čemu onda toliko golotinje kad nismo na plaži, nego u crkvi, na svetom mjestu?! Gdje je pristojnost, zašto se izgubio smisao za čednost? Koliko smo svjesni da smo drugima izazov, čak pobuda na grijeh?! Gospe, smiluj nam se i nemoj da tebi bude vruće kad nas vidiš ovakve. Tvoj „Ah“ neka bude poput lahora koji miluje lice, koji hladi bolje od ikakva rashladna uređaja, koji govori da je i tebi bilo na ovoj zemlji vruće, ali da si znala nositi Isusa pod srcem i pratiti ga na putu pod suncem koje peče i žari jače negoli ovo naše. Ti nisi imala ni auto niti „klimu“ u njemu, a magare je klimalo i bez rashladnog uređaja. U nekim su crkvama rashladni uređaji, pa, eto, Bogu hvala, prilike da u njima izdrže i dulja slavlja u dužim haljinama i dugim rukavima...

Danijela DE MICHELI VITTURI

Svaki čovjek ima svoje ime. Ono je redovito prvo što o njemu doznajemo ili za što ga pitamo. Kad nam neka osoba povjeri svoje ime, otkriva nam dio sebe. Ime je njezina tajna, dio njezine biti. Iako čovjeka prati i obilježava tijekom čitava života, ime mu nadijevaju drugi. Ono je veoma važno za odnos s drugima i za prihvaćanje onoga što je dotična osoba, jer ono znači pripadnost nekoj obitelji, plemenu ili narodu.

VAŽNOST IMENA

U Svetom pismu ime zauzima iznimno mjesto. Redovito je sastavni dio osobnosti onoga koji ga nosi ili njegova nadopuna. Kad se djetetu nadijeva kod rođenja, obično izražava njegovu sudbinu ili nešto od očekivanja koje roditelji u nj polažu. Tako ime najčešće karakterizira nečije osobine, pa je njegova svojevrsna osobna iskaznica. Stoga je čovjek zapravo "ono što njegovo ime kaže" (1 Sam 25, 25), a Bog poznaje svako ga po imenu te mu se obraća kao svom sugovorniku i suradniku.

Sam Bog objavio je Mojsiju svoje ime Jahve, "ja sam koji jesam", Onaj koji je posvuda nazočan (usp. Izl 3, 13-16; 6, 3), Onaj koji je prisutan usred svoga naroda. Ljudima je objavio svoje ime, da ga njime mogu zazivati, častiti i klanjati mu se (usp. Izl 3, 15). Božje ime zazivati znači Bogu iskazivati štovanje, njemu se moliti. Kad se navršila "punina vremena" (Gal 4,4) i Bog se sam u drugoj božanskoj osobi zaodjenuo u ljudsko tijelo te se među nama nastanio kao čovjek. Njegovi zemaljski roditelji

"nadjenuše mu ime Isus" (Lk 2, 21), što znači *spasitelj*. Ime odaje njegovo poslanje: "on će spasiti narod svoj od grijeha njegovih" (Mt 1, 21).

Naš Spasitelj rođen je od jedne ljudske majke. Apostol Pavao govori o njegovu rođenju od žene (Gal 4, 4). Evandjelje po Luki spominje da se rodio od "djevice" koja "se zvala Marija" (Lk 1,27). To je ime "Isusove Majke" (Dj 1, 14). Zanimljivo je da se iz Isusovih usta nikad ne čuje da je naziva "majkom", jer je to svaki onaj koji "vrši volju Božju" (Mk 3, 35) i koji riječ Božju "čuva" (Lk 11, 28; 2, 19, 51). Tek ju je Isus s križa u ljubljenom učeniku ostavio za "Majku" (Iv 19, 26) svojim sljedbenicima, pa je ona za crkvene oce Majka Crkve, čak njezin tip. Majku Gospodinovu spominju i ostala Evandelja, ali donose vrlo malo vijesti o njezinu životu. To nadopunjuju različiti apokrifni spisi iz kasnijeg razdoblja.

U Starom zavjetu Marija (Mirjam) se zvala Mojsijeva sestra (Izl 15,20), a u Isusovo doba to ime bilo je uobičajeno u židovskom narodu i nosile su ga neke žene koje se spominju u Evandelju.

ŠTO ZNAČI IME MARIJA?

O značenju i simbolici Marijina imena postoje brojna tumačenja. Na židovskom se Marija kaže *Mirjam*. Preko grčkoga taj je oblik ušao u latinski jezik kao *Maria*, a iz njega u hrvatski kao Marija. Židovski *Mirjam* vjerojatno dolazi od aramejske riječi *mara*, što znači *kraljevna* ili *gospoda*, *gospodarica*, ili od egipatske složenice *merit amm*, što bi značilo ljubljena od Amona (egipatsko božanstvo) ili *merit jam*, što će reći ljubljena od Boga (Jam židovski znači Bog). Na ugaritskom *mrym* odgovara židovskom izrazu *marom*,

što znači visina, pa bi se tako *miryam* imalo shvatiti kao uzvišena, željena. Gospi lijepo pristaje bilo koje od tih značenja. Ona je gospođa, gospodarica i vladarica, od Boga posebno ljubljena, uzvišena, upravo najuzvišenija među svim stvorenjima, željena. Već se u njezinu imenu nazire da je bila čekana od svojih roditelja, željena i ljubljena. Budući da je prihvatila biti Majkom Sina Božjega i surađivala u Kristovu djelu spasenja, mi je posebno častimo i, iz poštovanja, nazivamo bl. Djevicom Marijom, presvetom Djevicom, bl. Gospom, Gospom ili Majkom Božjom, svetom Marijom ili presvetom Bogorodicom, Majkom Isusovom, Majkom Gospodinovom, nebeskom Majkom... Posebno je ljubimo i rado joj se obraćamo u svojim nevoljama i potre-

bama jer je držimo i svojom Majkom. Od malih nogu upravljamo joj često najljepšu molitvu - *Zdravomarijo*.

ZASLUŽUJE POSEBNO POŠTOVANJE

Marijino ime drago je i sveto svakom kršćaninu, uz Isusovo ime najsvetije i kršćanskom srcu najmilije. Istinski kršćani sa strahopoštovanjem ga stoga izgovaraju, zazivaju i posebno časte. Hrvatski katolici izgovaraju ga, uz Isusovo ime, i u svom pozdravu. U bogoslužje Crkve ušlo je početkom 16. stoljeća. Blagdan se najprije slavio u dijelu Španjolske, a u 17. st. proširen je na čitavu Španjolsku i Napuljsko kraljevstvo. U znak zahvalnosti za oslobođenje Beča od Osmanlija 12. rujna 1683., papa Inocent XI. proširio ga je g. 1684. na cijelu Crkvu u nedjelju po Maloj Gospi, a papa Pio X. prenio ga je na 12. rujna. Posaborski obnovljeni kalendar ga ne spominje, ali ga je Ivan Pavao II. vratio kao neobvezatan spomendan.

Ime Marija nose brojne žene, kršćanke pa i muslimanke. Jedno je od najraširenijih ženskih imena u kršćanskom svijetu u različitim inačicama, a i brojni muškarci dodaju ga svom imenu, osobito redovnici. Njime su označena brojna naselja i zemljopisni nazivi, prozване tolike biljke, društva, brodovi, časopisi, listovi..., izvedena različita prezimena... Tako je ono najraširenije ime u većem dijelu čovječanstva. Tà nije li u svom hvalospjevu "Veliča" predviđjela da će je "odsad svi naraštaji zvati blaženom" (Lk 1,48)!?

Petar LUBINA

Gospodin je izvor života

Ženu je Bog obdario da bude donositeljica života na ovaj svijet. Jednu krhku, ali vrlo hrabru i vedra duha, susretnem školskim hodnikom često u blagoslovljenu stanju, pa i sada je u njemu. Nosi osmo dijete. To je moja kolegica *Lidija Biuk*.

- *Odakle tolika ljubav prema životu?*

- Još kao dijete voljela sam djecu i najbolje se osjećam u dječjem društvu.

Čuvala sam brata, šest godina mladeg od sebe, bila sam mu kao majka.

Voljela sam i drugu djecu. Ljubav prema njima utjecala je i na izbor mog zanimanja. Radim kao učiteljica razredne nastave, uživam s djecom i osjećam se kao veliko dijete.

- *Kad ste se vjenčavali, jeste li razmišljali da ćete imati brojnu djecu?*

- Da! Željela sam imati mnogo djece, ali sam to prepustila Božjoj volji. On je izvor života, a ja mu želim pomagati i biti sustvarateljica. Nije lako, trnovit je put, ali spasonosan. Hvala Bogu, moja djeca Ana (21 g.), Marija (19. g.), Božena (15. g.), Petra (13 g.), Jure (10 g.), Veronika (8 g.) i Ivan (4 g.) uglavnom su zdrava, nisam imala s njima većih problema, jedino s Ivanom. Mali Ivan kad se rodio bio je u smrtnoj opasnosti. Liječnici su rekli da će

umrijeti. Zavapila sam: "Bože, ti si mi ga dao, a možeš ga i uzeti k sebi, neka bude volja tvoja!" Operirali su ga nakon poroda, svaki dan sam ga posjećivala, molila uz njega, i nakon 40 dana provedenih u bolnici, mali Ivan je u potpunosti zdrav. Sada govori kako je bio bolestan a da ga je dragi Isus ozdravio. To je istina, Gospodin je učinio čudo u Ivanovu životu.

- *Kako gledaju drugi na Vas kao majku brojne djece?*

- S obzirom na posao koji obavljam, čudno me gledaju. Nisam moderna nego staromodna učiteljica. Oni misle da nisam svjesna svoje situacije, da ne znam što činim. Međutim, ja to dobro znam. Želim biti dijete koje sluša Oca i služi mu, želim vršiti njegove zapovijedi, a ne oponašati ovaj moderni svijet koji srlja u propast. Nebeska Majka ukazuje se na svim kontinentima i lije

suze najviše zbog ubojstva nerođenih, a i drugih lažnih poroka u današnjem svijetu. Redovito molim za nerođenu djecu, od začeca do rođenja (duhovno posvojenje).

- *Molite li zajedno u obitelji?*

- Svake večeri. Molimo redovito krunicu, a djeca se natječu koje će koju deseticu predmoliti. Čitamo Sveto pismo i razmišljamo o onome što smo pročitali kako bismo riječ Božju proveli u djelo. No, nismo uvijek svi na okupu. Ima djece na fakultetu, u školi i u glazbenoj školi. Zbog obveza nismo uvijek svi zajedno, ali djeca mole i svatko za sebe. Molitva nam zapravo daje snagu, radost i sigurnost da je volja Božja sve što nam se događa. Molitvom Boga zovemo u pomoć i dobivamo što je potrebno.

- *Molite li za duhovna zvanja?*

- Svakog dana molimo i da nam Bog dade dobrih svećenika i redovnika. I ja želim da netko od moje djece pođe tim putem. Duhovni poziv dar je Božji, a ne ljudski. Kad Bog zove, trebalo bi se radosno odazvati. Nije to lako. Treba se odreći sebe i poći za Gospodinom. Vidim da mnogi ustaju protiv svećenika, ali ne znam zašto. Nije li svećenik duhovni otac koji nam pomaže na putu prema Bogu?! Gospodin preko njega, osobito svetih sakramenata koje dijeli, liječi naše duše i izbjavlja iz propasti. Zar to nije neprocjenjivo bogatstvo i ono što nam je najpotrebnije?! Što će nam sve ako duša propadne? Svijet kao da to ne želi shvatiti, pa iz dana u dan sve doblje tone. Žao mi je onih koji govore protiv svećenika, jer ne znaju što čine.

- *Što mislite o umjetnoj oplodnji?*

- To je život bez Života. Čovjek sebi uzima pravo biti Bog. Po naredbi se dobiva dijete, djeca se kupuju kao igračke. Ne smijemo to dopustiti. Iz ljubavi Božje uvučeni smo u bračnu ljubav. Supružnici uz Božju pomoć daruju svijetu novi život. Ljubav je tu Božja i ljudska slivena zajedno. To je ljepota koju Bog daje roditeljima i djetetu.

Ljudi čudnih svjetonazora donose zakone koji nisu ljudski, a kamoli Božji. Uništavaju milijune začete djece koja se ne mogu braniti. Neke države to su zabranile. Mi vjernici trebamo se boriti protiv zla i biti uvijek na strani dobra.

- *Tko Vam je uzor u životu?*

- Gospa! Ona mi je uzor kao roditeljka i odgajateljica. Uči me, vodi kroz život, moli sa mnom. Često odem u njezina svetišta, posebno u Vepric. U tim mjestima osjećam posebno olakšanje. Predam sve boli i trpljenja Majci, da mi isprosi snagu od Gospodina da mogu hrabro ići naprijed. Osjećam se tada ispunjeno, napunim "duhovne baterije" i tako mogu izdržati kad padam pod teretom križa i ponovno ustajem

- *Vaša poruka roditeljima?*

- Svaka žena najljepše se osjeća kao majka i kad je zajedno sa svojim mužem otvorena životu po Božjoj volji. Najveća je zabluda kad roditelji iz bilo kojeg razloga ograniče plan s rađanjem djece. Na to nemaju pravo. Gospodin je gospodar života i svako dijete je njegovo. Milosrdni Otac pobrinut će se za sve što je potrebno. Ne treba se tješkomno brinuti za budućnost. Gospodin provida i tražimo najprije kraljevstvo Božje, a sve ostalo dat će nam se.

Marija CVITKOVIĆ

Mislila da su odahnuli

Kad je svatko otišao svojim putem, zasnovaio svoju obitelj, izrodio djecu, mislila sam da smo odahnuli.

- Nisam ja te sreće! - kaže Romeo.

Nije prošlo dugo kad je počelo kucanje na vratima. Na moje prvo pitanje "Kako si?", sručila se bujica odgovora:

- Zar ne vidiš da nisam dobro?! Ili: -

Trebam li ti što kazati, zar se na meni ne vidi?! Ili: - Što me pitaš, kako bi mi bilo?! Ili: - Ne znaš ti kako je meni!?

Da ih oraspoloži, Romeo bi odgovarao:

- Ne znaš ti kako je meni!

To bi ih malkicu smirivalo, pa bi se poslije trenutka kad bi nešto prizalagajili sve polako vraćalo na početak.

Pogotovo kad bi Romeo počeo s pričom kako je nama bilo kad smo ja i on stupili u brak, dobili djecu, mučili se i jedva spajali kraj s krajem! Nikome nije tekao med i mlijeko! A kome je lako!? Brak nije lagoda, brak je uгода ako sebe staviš na zadnje mjesto, a svima drugima dadeš prednost.

- E, ja to neću! - protestirala bi.

Ja bih im držala predavanje:

- Onda trpi, ljuti se, iskači iz kože, mrzi, uništavaj sebe i drugoga. Od mene tražiš pomoć, ja sam samo siromašan čovjek, sve što ti mogu dati jest savjet. Ako hoćeš poslušati, sve možeš okrenuti u svoju korist, na dobro sviju. Ako se poniziš, ako prihvatiš što ti se savjetuje, ako se predaš u ruke onoga koji te jedini može spasiti, ako moliš i vjeruješ da

je Bog jači od svega, da Isus čini čudesa kao i prije dvije tisuće godina...

- Molim te, ne drži mi predavanja!

- Vjeruješ li da je po Gospinu zagovoru šačica branitelja Sinja stajala nasuprot turskoj vojsci koja je imala 60 tisuća vojnika i Sinj nije pao?! Gospa ga je obranila!

- Ti meni povijest pričaš?

- Vjeruješ li ti to?

- Vjerujem, ali tko zna što se dogodilo i zašto je turska vojska pobjegla.

- Čudo se dogodilo, Božje čudo! Dok su pobožni Cetinjani molili pred Gospinom slikom, to se dogodilo! Čudo se dogodilo!

- Nemoj kazati!?

- Kazat ću ti da su naši branitelji obranili domovnu od četvrte sile svijeta, uz pomoć Boga i po Gospinu zagovoru, jer je svaki naš vojnik nosio s vjerom krunicu oko vrata! To je događaj naših dana o kojem ti nemam više što govoriti.

- Ne živim ja s Turcima! Meni je problem moj brak!

- Jednako je tako istina da će ta ista Gospa po svojoj molitvi i zagovoru kod Boga, spasiti tebe, tvoj život i brak. Ako povjeruješ da ona to može, ako joj se prepuštaš i uzmeš je za svoju zagovornicu, spasit ćeš sebe i svoju obitelj.

Dodala sam:

- Umjesto da dođeš ovamo i nama se jadaš, bilo bi ti bolje poći u crkvu i na koljena, moliti Onu po koje se zagovoru čudesa i danas događaju!

- Nećeš ti mene više ovdje lako vidjeti! Vidim ja da ste vi svi protiv mene!

- Poslušaj! Ona ti pokušava reći što ona misli da je dobro za tebe i za tvoj brak. Samo je slušaj. Ona je žena kao i ti. Ima iskustva. Prošla je život. Kaže, kad bi

njoj bilo teško, da bi ona otišla u crkvu, pomolila se Bogu, pomirila se s njime u ispovijedi... Da bi nakon toga dobila bistrinu i snagu, da bi jednostavno znala što i kako dalje.

- On će se okrenuti, postati bolji?
 - Ti ćeš se okrenuti, ti ćeš postati bolja!
 - Znala sam da ću na kraju biti ja za sve kriva! Uvijek je tako. Tko će nego ja!
 - Ne govorim tko je kriv. Svjetujem te.
 - I sve će se riješiti, kao rukom!
 Emanuela se umiješala:

- Što ne bi pokušala, ništa te ne košta!?
 Iz iskustva znamo: tko je poslušao, uspio je! Pronašao je izvor na kojemu je pio, u kome bi se sve dobiveno ustrojućilo pa je pun snage i duha mogao davati svima nama koje je imao oko sebe. A oni što su i dalje smrknuta lica po našim vratima, koje smo tješili i upućivali da mir traže na pravome mjestu a nisu poslušali, stvarali su nam muku i tjeskobu. Tako je Romeo znao reći: "Drago mi je kada dođu, ali mi nije žao ni kad odu! Naprave nered, opterete me! Isti su kao i naši političari, trude se iznositi o svakome samo ono ružno i tužno, kao da u ljudima nema ni trunka dobrote i ljepote!"

- Zato ti više ne gledaš televiziju! Sada ja mogu gledati filmove! - bocka ga Emanuela.

- Bolje ti je, uhvati se knjige i molitve, da te ričući lav ne ščepa! Vidiš kako na nas vreba iz prikrajka?! Poslušaj savjet sv. Petra: *Doista, tko želi ljubiti život i naužiti se dana sretnih, nek suspregne jezik oda zla i usne od riječi prijevornih* (1 Pt 3, 10-11).

Pa se nasmijao:

- Da odahnem!

R. T.

Molitva moje bake

*Sunce je već davno napustilo
obzorje*

I noć se spušta nad usulo selo...

*Umorne noge počivaju na tvrdu
ležaju*

*Već davno je ispratila svoju djecu
u Nebesku Domovinu...*

*U tami se čuje žamor njezinih
usana...*

*A zraca krunice milozvučno se
pozdravljaju...*

*Noć odmiče, a molitva biva
sve jača i jača...*

Neće se pokolebati!

Jer Marija je njezino utočište...

Mila KAVELJ

Saga o mudrom crnogorskom vladaru Nikoli

Ima tome već više od dvadeset godina, kad sam ljetni odmor provodio u Boki, kod naših sestara Služavki Malog Isusa. Ne treba spominjati koliko su ljubazne bile prema svećenicima, nego i u redovima običnoga tamošnjeg puka. A bile su u cijeni i kod crnogorskih vlasti u Boki, a jednako i u zaleđu Lovćena.

STADLEROVE UBOŽNICE

Baš kao vjerne službenice svoga utemeljitelja nadb. Josipa Stadlera, koji je, među prvim pothvatima, osnivao ubožnice za starice. Napomenut ću ovdje kako izvikani i svakako u mnogome vrijedni povjesničar Ivo Goldstein, koliko je meni poznato, nigdje u svojim povijesnim knjigama nije naveo i činjenicu da je nadb. J. Stadler u te ubožnice smještao jednako katolkinja, muslimanki, pravoslavki i pripadnika židovske vjere. Spomenuti povjesničar zavrijedio bi i znatan postotak priznanja kao objektivna, a ne manjkava, da ne kažem ideološko-protuvjersko, protukatoličko "neznanje". Po isti način gdje J. Domaš, slušam je s dužnim poštovanjem kad govori o holokaustu, bilo bi ljudski i recimo ne baš znanstveno, nego istinoljubivo, kad bi se informirala i spomenula Stadlerovo čovjekoljublje...

Kao mlad svećenik, u svojoj sam prvoj zbirci pjesama, izričito i u duhu odgoja

i naučavanja naših profesora na KBF-u u Zagrebu, u stihovima napisao: *Šta će mi ovaj govor, smrskani kristal Gospodnji, pijano ogledalo svijeta; jeza i kužno žito... Šta će mi ovaj govor kojemu su se i giljotin pokoravale i nared na smrt djevojci iz Gospina plemena - Ani Frank?!*

Naš veliki A. G. Matoš imao je smisla i za humor, ali u njemu nikad nije nedostajalo istine. Dobro sam zapamtio njegovu resku humoresku: *"Kada vidim kako Židi naše blago beru, dode mi da obrežem se i da mijenjam vjeru!"*

SPOMENIK NA VRHU LOVĆENA

Vraćam se u Crnu Goru, na vrh gore Lovćena. Iako mi je, kao povjesničaru umjetnosti, već odavna bila poznata umjetnička vrijednost i "glasnost" Meštrovjeve spomen-kompozicije u čast pjesniku P. Petroviću Njegošu, želio sam izbliza promotriti taj spomenički, jedinstven biljeg kulture i umjetnosti. Zahvaljujući sestri vozačici Mariji Kešina i suvozačici, uz vijugavo vječito penjanje planinskih okuka, prijevoja i zavoja, stupio sam na vrh Lovćena. Skulpturalna spomen-kompozicija zaista je impozantna. Uz doista brojne pohvalne pridjeve vještini velikoga Meštra, po mojoj prosudbi u svemu je prisutan i popriličan postotak zvukova megalomanije naručitelja. Mladi Nijemac, profesor komparatistike, pa ponešto i slavistike, upitao me: "Razumijem veličanje Poetae Laureatusa iz Monte Negra. Ali kako je taj vladika mogao mirno promatrati sa svoga prozora, kako u dvorištu njegove rezidencije poturicama odsijecaju glave?" Nastojao sam razborito odgovoriti

riti: "Dragi prijatelju, eto, to je bio poprilično zakašnjeli srednji vijek u Crnoj Gori, a u katoličkim i protestantskim europskim zemljama davno odraden."

MUDRI CRNOGORSKI VLADAR

Evo napokon i sage o mudromu crnogorskom vladaru - Nikoli.

U prigodi boravka u Boki, jedna starija sestra služavka Malog Isusa, ispriповjela mi je:

- Dok sam bila na službi kao sestra bolničarka u Podgorici, čula sam i dobro zapamtila što je u ondašnjem zapamćenju crnogorskoga običnog puka ostalo kao ponos na sjećanje. Vladika Nikola odlučio izvršiti smotru - pregled svoje počasne postrojbe. I baš izabrao večernje sate, dok je nebo bilo prekriveno oblacima. Opremljena, postrojena, kako i zavređuje i kako se dostoji dočekati svoga zapovjednika i vladara, čeka postrojba napeto ispred Nikoline rezidencije.

I napokon eto Nikole. Priđe do prvog vojnika, stasita i visoka na čelu postrojbe.

- Vojniče, vidiš li ti gore zvijezde na nebu?

- Vidim, svijetli gospodaru, kako ne bih vidio?!

Nikola malo stao, pogledom ga odmjerio od pete do glave i prosljedio do narednoga. Isto pitanje:

- Vojniče, vidiš li ti gore zvijezde na nebu?

- Vidim, gospodine i gospodaru, kako ne bih vidio!

I tako redom, od jendoga do drugog vojnika iz počasne postrojbe. Konačno pristigne vojniku onižega stasa na začelju. Najniži, najmanje ugledan (kao i u svim vojskama - otkad je svijeta i vijeka). Odmjeri ga mudri vladar Nikola i upita, kao i prethodnike, sve probrane vojnike:

- Vojniče, hajde - de reci - vidiš li ti zvijezde gore na nebu?

- Svijetli gospodine, naš vladaru, kako bih mogao vidjeti zvijezde gore na nebu - a prekrivenu gustim noćnim oblacima? Ne vidi se ni prsta pred očima!

- Živ ti i zdrav, vojniče, bio! Jedini si poistini odgovorio na moje pitanje. Odsad nećeš biti na začelju nego na čelu kao zapovjednik moje počasne straže!

Nakon mudroga vladara Nikole u Crnoj Gori, tijekom nadošlih vremena (uz iznimke pojedinačnoga dobra) u društvu državnih zajednica, osobito u bratskoj zajednici SFRJ, sve se odvijalo u znaku crnogorskog gorja *Prokletija!* Sapienti sat!

Ivan Marijan ČAGALJ

Kroz ljeto zajedno s Marijom

Marija je bila velika hodočasnica. Nakon Navještenja ide u pohode rodakinja Elizabeti i nakon tri se mjeseca vraća. Radi popisa putuje u Betlehem gdje se događa čudesno rođenje! Dijete nije bilo ni ojačalo, a morala je s njim u Egipat, da mu spasi život. Nakon smrti okrutnog Heroda vraća se u Nazaret. U svemu tome bio joj je jedina potpora vjerni zaručnik Josip. Vrhunac njihova zajedničkog hoda kroz život bilo je godišnje hodočašće u Jeruzalem. I Isus je s njima hodočastio...

CRKVA HODOČASNICA

Marija je bila prisutna, kada se na Duhove rodila „Crkva hodočasnica“. Uznesena na nebo, na zemlji je nije napustila. „Ona majčinski ljubi Crkvu koja putuje svijetom prema Domovini...“ U naravi je svih religija, da njeguju hodočašća u svoja svetišta. Tako je i u kršćanstvu, takoreći izravno od samoga Isusa i Marije... Oni su naši uzori hodočašćenja i zaštitnici svih naših hodočašća dok ovdje na zemlji hrlimo njima ususret...

UMREŽENA - MARIJINIM SVETIŠTIMA

„Lijepa naša“ je umrežena Marijinim svetištima, crkvama i kapelama... Ona je Marijina zemlja, a hrvatski rod Marijin hodočasnički narod. „Upivši u

Gospa Trsatska

*Sveta slika
tvoga lika
sva u zlatu
na Trsatu*

*Mila Mati
od Milosti,
slika sveta
Nazareta!*

*Brodom brodi,
luci vodi
Tvoja slika;
Zorolik!*

Zdravko ŠILIĆ

se katolicizam, naši su pređi bili očarani najljepšom zvijezdom na nebu kršćanstva - Marijom! Zato kult prema Mariji i jest nešto najprivlačnije, najneposrednije, najprirodnije svakoj hrvatskoj duši, osobito priprosto i plemenitoj. Takvu je dušu imao hrvatski narod koji Mariju prima *kao dar nove vjere, sinovski odano, plemenito i žarko!* Njegova je vjera u početku elementarna, neprofinjena, ali neposredna, zanosna i puna Marije.“ Zapisa divno o. R. Brajčić, a u svojoj Oporuci bl. Alojzije Stepinac još divnije izriče: „*Naši su očevi i djedovi upravo posijali Marijinim crkvama čitavu našu*

Domovinu. Njezin sveti lik stajao je na bojnim zastavama, naših preda, kad su polazili u boj 'za krst časni i slobodu zlatnu'. Pred Njezinim su svetim likom klečali raskajani, moleći od Boga oprostjenje grijeha po zagovoru One, koja je 'utočište grješnika'. U nju su stavljali svoje nade u svim teškim časovima i osobnoga i narodnoga života. Nastavite tradiciju svojih otaca!"

TRI STOŽERNA SVETIŠTA

Marija Bistrica, Trsat i Sinj stožerna su marijanska svetišta u Hrvatskoj. To je "Marijansko trojstvo"! Oko njih su na sve strane *posijane*, kako reče bl. Alojzije, mnoge Marijine crkve i kapele tako, da stvarno i bez pretjerivanja možemo ustvrditi, da je Lijepa naša „umrežena“ Marijinim crkvama. Na Sjeveru Marija Bistrica - naše najveće i ujedno nacionalno Marijino svetište. Oko njega su tolika druga, počevši od Trškog vrha preko Molva i Voćina do Tekija i Bunarića, pa natrag preko Ilače do Volavja i Lobora kao nastarijega našeg Marijina svetišta na Sjeveru. Na Zapadu i Jugozapadu je Trsat. Gospa od Trsata oko sebe okuplja tolika druga svetišta Istre, Hrv. primorja, Gorskog kotara i Like... Na Jugu je Sinj i Gospa Sinjska. „Prebjegla“ iz Rame, privlača k sebi svoj vjerni narod iz BiH, a ujedinjuje hrvatski Jug sa svim svetištima, od Gospe od Zečeva, preko Gospe od Karavaja, Solina, Veprica... sve do Gospe od Škrpjela. U tu „mrežu“ Marijinih svetišta spada i Gospa od Olova, od Kondžila, Širokobriješka, Međugorska... Zaista, nijedna zemlja nije „*tako i toliko posijana*“ Marijinim svetištima i crkvama! I dok je Hrvat svoj na svome, na rodnoj

grudi, vjerno časti Majku Božju i Majku svoju i hodočasti k Njoj, pa i kad mora bježati u tuđinu on i tamo pronalazi Mariju i njezine domove. Tako, zaključujemo s pjesnikom:

*Od Bistrice i Trsata do Sinja i Solina
i starodrevnog Nina, Aljmaša i Tekija,
i Olova i Kondžila, i Škrpjela,
i svesvjetskog Međugorja,
na stotinama brda i u toliko dolova,
u svetištima i srcima, prisutna je
Gospa...*

NASTAVITI TRADICIJU OTACA

Tako nas potiče bl. Alojzije. I mi ga slušamo sa zanosom i u slobodnoj Domovini, oslobođenoj s Marijinom pomoću. Marijanska hodočašća našega naroda službeno se otvaraju poslije Uskrsa ili Duhova i traju gotovo sve do Svih Svetih. Svako svetište ima svoj kalendar i svoj ritam slavlja.

Poput Marije i Josipa u Jeruzalem, i naši se romari svake godine uspinju svaki u svoje Marijino svetište i nalaze odmor za dušu i tijelo, okrepu na putu prema vječnoj Domovini...

Sl. Božji kard. Franjo Kuharić, vjerni bistrički hodočasnik, složio je molitvu za blagdan Majke Božje Bistričke i u njoj izrekao istinu o našem vjernom štovanju bl. Djevice Marije:

Bože, ti si hrvatski narod obdario ljubavlju prema presvetoj Bogorodici. Po njezinu zagovoru čuvaj nas u katoličkoj vjeri, te nas obdari mirom, slogom, zdravljem, blagostanjem i vječnim spasenjem.

*Najujernija Odujetnice, na braniku stoj,
Čuvaj našu svetu vjeru i hrvatski dom!*

Maksimilijan HERCEG

Za očuvanje prirodnih dobara

Hrvatska su prirodna dobra ugrožena, kako zbog nemara vlasti, tako i zbog neoliberalnih pritisaka u smjeru njihova trošenja, uništavanja i prisvajanja. Na to je upozorila i Komisija HBK "Iustitia et pax", pa riječi iz njezine izjave uklapamo u kratka razmatranja uz otajstva svjetla kako bismo i molitvom pridonijeli očuvanju svoga prirodnog bogatstva.

I. ISUSOVO KRŠTENJE

Kad se krstio sav narod, krstio se i Isus. I dok se molio, rastvori se nebo, side na nj Dub Sveti u tjelesnom obličju, poput goluba, a glas se s neba zaori: "Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!" (Lk 3, 21-22)

Hrvatska su prirodna dobra, uz "prirodne monopole", javna poduzeća i javne medije našalost ono jedino što još ostaje u javnom vlasništvu i što je kakvo-takvo jamstvo za održivi razvoj Hrvatske, jer prostor i šume, vode i more, zemlja i hrana, blagoslov su ove zemlje i njezina jedina snaga pred izazovima budućnosti. Gospodine, koji si se krstio da nama ukažeš na nužnost čišćenja snagom Duha, učini nas, osobito predvodnike našeg naroda i Domovine, svjesnima prirodnog bogatstva kojim si nas obdario.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

II. SAMOOBJAVLJENJE U KANI

Kad ponesta vina, Isusu će njegova majka: "Vina nemaju." Kaže joj Isus: "Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas! Nato će njegova mati poslužiteljima: "Što god vam rekne, učinite!"

(Iv 2, 3-5)

Sva preostala prirodna dobra i infrastrukture hrvatska su usporedna i natjecateljska prednost, važnosti koje treba biti svjestan svaki saziv Sabora i svaka legitimna Vlada. Jer, čime će sutra hrvatske Vlade vladati na korist građana, a javna uprava upravljati, ako se nastavi s rasprodajom tih prirodnih dobara kad je već i telekomunikacijski i financijski i energetskektor u najvećoj mjeri izručen kapitalu bez korijena i domovine?

Gospodine, koji si se udostojao doći na svadbu u Kani i blagosloviti mladu obitelj, blagoslovi članove Hrvatskog sabora i Vlade, kako u njima nikad ne bi ponestalo osjećaja za dobro naroda i Domovine.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

III. NAVJEŠTAJ KRALJEVSTVA

A pošto Ivan bijaše predan, otide Isus u Galileju. Propovijedao je evanđelje Božje: "Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!"

(Mk 1, 14-15)

Rijetka preostala prirodna dobra su hrvatska prednost, ali prednost koje su svjesniji drugi, nego mi sami, drugi koji danas u svijetu unajmljuju ili kupuju milijune hektara zemlje i ogromne količine vode, infrastrukture i mrežne

sustave, ali i otoke i obale mora, jer sve više ljudi želi živjeti u ugodnijim podnebljima.

Gospodine, koji i nama navješćuješ radosnu vijest o blizini Kraljevstva, otvori oči srca i duše hrvatskih građana da prepoznaju vrijednost prirodnih bogatstava kojima si nas obdario te ih brižno čuvaju.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

IV. PREOBRAŽENJE NA GORI

*Jedno osam dana nakon tih besjeda
povede Isus sa sobom Petra, Ivana i
Jakova te uzide na goru da se pomoli.
I dok se molio, izgled mu se lica izmijeni,
a odjeća sjajem zablista.*

(Lk 9, 28-29)

Od Hrvatskog sabora i Vlade građani imaju pravo očekivati da prestanu nuditi na prodaju, ili u koncesije ona dobra i "prirodne monopole", pa i tvrtke, kojima Hrvati mogu sami upravljati - bolje nego danas, dapače izvrsno, ako se to hoće - i od kojih može imati koristi Hrvatska današnjeg i budućih pokoljenja.

Gospodine, na gori si učenicima pokazao slavu koja ih čeka, u kojoj je već tvoja Majka. Članove Hrvatske vlade i Sabora obdari mudrošću kako bi razumno upravljali hrvatskim prirodnim i drugim dobrima.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

V. USTANOVLENJE EUHARISTIJE

I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreći: "Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen." Tako i čašu, pošto večeraše, govoreći: "Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva."

(Lk 22, 19-20)

Razborito je očekivati da se Hrvatska, država potpisnica ugovora s EU, što prije uključi u promicanje europskih vrijednosti dostojanstva osobe i ljudskog rada kao osnove tog dostojanstva, te, navlastito, u zaštitu obitelji kao osnove društva i dostojanstva života od njegova nastanka začecem do njegova prirodnog završetka.

Gospodine, koji si se u Euharistiji ostavio za hranu našim dušama, predvodnicima naše Domovine daj razboritosti da o pitanjima javne odgovornosti omogućue javnu raspravu ili referendum, jer se radi o trajnim dobrima koje nemamo pravo rastočiti, uništiti ili rasprodati.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Pobožnost Gospo od Karmela

Predajući s križa Ivanu svoju Majku, Isus ju je dao za majku i svima nama za koje je prinosiso žrtvu, da nas otkupi i spasi. I nakon što je uznesena na nebo dušom i tijelom, ona ne prestaje posredovati za nas. Znajući u kakvim smo nevoljama i pogiblima na zemlji, često se ukazuje, da nas ohrabri, da nam pokaže i daruje lijek protiv zala duše i tijela, da nas utješi, iscijeli, podigne, osnaži za daljnje nošenje križa. Znamo što je sve učinila u Lurdu, u Fatimi i na drugim svetim mjestima i koliko je mnoštvo onih kojima je pomogla. Posrednica nam je i Majka i ne može nas pustiti da stradavamo. Posebno nam želi pomoći oko spasenja duše. U tu svrhu pronašla je sredstvo svoga škapulara, koji je prozvan njezinim imenom.

U 13. st., u doba kad su živjeli sv. Franjo i sv. Dominik, ukazala se Gospa Šimunu Stocku. U mladosti je živio pustinjačkim životom. No kad su u Englesku, jer je rođen u Keanthu g. 1165., došli redovnici karmelićani, koji su živjeli na brdu Karmelu kao pustinjaci i sagradili crkvu u čast bl. Djevice Mariji i udružili se u karmelsku udrugu, da joj šire čast, Šimun je stupio u njihov Red, živio svetačkim životom i ubrzo postao vrhovni poglavar Reda.

Kako je u to vrijeme bilo mnogo krivo-vjernih sekti, Šimun se usrdno molio bl. Gospi za pomoć Crkvi i ona mu se uka-

zala u osvit 16. srpnja 1251. u Cambridgeu i obećala mu: "Evo povlastice koju dajem tebi i svim članovima tvoga Reda; tko god umre odjeven odjećom Karmelskog reda, spasit će se." Papa Pio X. dopustio je 16. prosinca 1910. da se mjesto škapulara može nositi medaljica, blagoslovljena u tu svrhu, na kojoj je s jedne strane slika Srca Isusova, a s druge slika Majke Božje. Crkva je posebno preporučila karmelski škapular i želi da ga vjernici nose.

Uza škapular može se dobiti i "subotna povlastica". Treba živjeti u čistoći prema svome staležu, tj. prema Božjim zapovijedima, i moliti svagdanu 6 Očenaša, Zdravomarija i Slavaocu ili barem 7 Zdravomarija. Marija takvima obećaje da će im dušu u prvu subotu nakon smrti osloboditi iz čistilišta. Papa Ivan XXII. o tome je 3. ožujka 1322. objavio posebno pismo.

Tolike su se duše po škapularu spasile. U Fatimi se Gospa ukazala u liku Majke Božje Karmelske 13. listopada 1917. pokazavši time kako joj je draga škapularska pobožnost.

Marija želi da što više duša spasi, da ih privede u blaženu vječnost. Ta ona je *sva milost*. Grgur Čudotvorac joj tako kliče:

*Ti, odsjaju svjetla u carstvu Duga,
u Tebi se proslavlja Otac
koji nema početka*

i kojega Te sila osjenila.

U tebi se proslavlja Sin

Koga si u svome tijelu nosila.

U Tebi se časti Dub Sveti

*koji je u Tvome tijelu proizveo
rođenje velikoga Kralja.*

*Po Tebi, preblašena, svijet spoznaje u
biti jedno PRESVETO TROJSTVO.*

S. Marija OD PRESVETOG SRCA

Bilo je izvrsno

- Kako je bilo?

- Izvrsno! Kao da smo se iz neba vratili u domovinu s brojnim problemima! Trebat će sve uskladiti i nastaviti živjeti u *Lijepoj našoj*, koja je divnija od Poljske, ali je malo poznamo i cijenimo. Mnogi mi Hrvati idemo po hodočašćima, molimo, razmišljamo o Božjoj riječi, upoznajemo vrijednosti života kako bismo znali zašto živimo, da znamo razlučivati važno od nevažnoga, cijeniti dostojanstvo čovjeka, voljeti sebe, a onda svoje obitelji i narod...

Put nas je vodio prema Niepokolovanu - Gradu Bezgrešne sv. Maksimilijana Kolbea, ali sam se sjetila bl. Ivana Pavla II. čim smo stupili na poljsko tlo. Poljaci se njima obojicom ponose. Ne bismo li se tako trebali ponositi i mi svojim svecima i blaženicima?! Nisu li sv. Nikola Tavelić i sv. Marko Križevčanin simboli mukotrpane stoljetne povijesti hrvatskoga naroda i domovine?! Nisu li Tavelić i sv. Leopold Bogdan Mandić slika hrvatskog čovjeka koji stoljećima mora napuštati svoj dom i domovinu i tražiti kruha i ruha u tuđini?! Divno je bilo vidjeti kako Poljaci znaju cijeniti svoje branitelje i slaviti svoje pobjede, u presudnim trenucima svi biti jedno sa svojim knezovima i kraljevima koji su naciju predstavljali, njegovati svoje kršćanske korijene i osvježavati se u vjeri, nadi i ljubavi pred oltarom Jasnogorske Bogorodice. Nije li to krasna škola?!

Ana VRČEK

Zvijezda najsjajnija

Razletane nebom
raskriljene
kako li su zanosne
neopisivo divne
dok sjajem svojim Stvoritelja
svoga slave

iz njih toči se
svjetlost zlatna
tajne vječnosti one kriju
tami ne daju da im na put stane

a tek Majka njihova
Marija
koja ih u krilu drži

Zvijezda najsjajnija
kakva li je
kad zrake Sjaja Svoga
kroz beskrajne neba pruži

Danica BARTULOVIC

Kod Gospe Brze pomoći

Na temu *Majka - odgojni sustav u jednoj riječi* kod Gospe Brze pomoći u Slavonskom Brodu 30. svibnja govorila je Lj. Vokić. Hodočasnički dan 8. lipnja proslavljen je pod geslom *Od nezaposlenosti i skupoće, oslobodi nas Gospodine*, a glavno misno slavlje predvodio je L. Marjanović. Od 21. do 23. lipnja održana je provincijalna konferencija sestara uršulinki u povodu 55. obljetnice čašćenja Gospe Brze pomoći. (BL)

Smotra pučkog pjevanja

U Topolju je 19. svibnja održana XI. smotra crkvenoga pučkog pjevanja *Marijo, svibnja Kraljice*. Bečki orkestar i hrvatski violončelist oduševili su prisutne, a nastupile su pučke pjevačke skupine iz Batine, Baranjskog Petrova Sela, Draža, Gajića, Topolja, Aljmaša i Davora te crkveni zbor iz Duboševice. (IKA)

Skup kapucinskih poglavara

U Dubrovniku je od 21. do 26. svibnja održana Konferencija provincijala kapucina središnje i istočne Europe, koja je započela misnim slavljem kod Gospe od Milosrđa, a predvodio ga je biskup M. Uzinić. (GK)

Kod Gospe u Vepricu

U Vepricu je 23. svibnja održan Svećenički dan Splitsko-makarske nadbiskupije. Misno slavlje predvodio je nadb. M. Barišić, predavanje je imao Lj. Bodrožić, a iznesena su iskustva, analiza i plan rada. Pod geslom *Vodi nas, Majko, Kristu*, 16. lipnja održan je susret ministranata splitske metropolije. Nakon molitve i kviza znanja, misu je predvodio nadb. M. Barišić, a program je bio ispunjen pjesmom, molitvom i igrom. (IKA)

Blagoslov umjetnina

Na crkvi Bezgrešnog Začeca na Puntamici u Zadru, 24. svibnja nadb.

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

Puljić blagoslovio je 20 oslikanihprozora s marijanskim motivima, rad akad. slikara M. Ljubičića, i kip bl. A. Stepinca ispred crkve. (GK)

Dan mladih na Kondžilu

U Komušini je 25. i 26. svibnja održan 41. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije. Misno slavlje na Kondžilu predvodio je kardinal V. Puljić. (KT)

Marija - put do Isusa

Ove godine Prijatelj Malog Isusa imali su svoje susrete pod geslom *Predanje Mariji - siguran put do Isusa*. U Metkoviću je tako 26. svibnja bilo sve u znaku 100. obljetnice djelovanja sestara služavki Malog Isusa. (IKA)

Spomen-ploča bl. I. Merzu

Na Duhove je na župnoj crkvi Očišćenja bl. Dj. Marije u Dolu na Braču o. B. Nagy otkrio spomen-ploču bl. I. Merzu, koji je g. 1926. pohodio tu crkvu. (IKA)

Duhovna obnova za branitelje

U svetištu Gospe od Čudesu o Oštarijama, biskup J. Jezerinac predvodio je na Duhove misu kojom je završila trodnevna duhovna obnova za branitelje i članove njihovih obitelji iz ogulinskoga kraja i predstavnike braniteljskih udruga iz Koprivnice, Splita i Zagreba, te pripadnika HVO iz Plaškog. (IKA)

Koncert marijanskih pjesama

U crkvi sv. Nikole u Čakovcu 27. svibnja održan je koncert marijanskih skladbi *Marijo, svibnja kraljice*, obogaćen recitacijama marijanskih pjesama. (GK)

Susret crkvenih zborova

U povodu blagdana Kraljice mira, u Makarskoj je 28. svibnja upriličen VIII. *Susret crkvenih zborova* makarskog dekanata te župa Runovići i Selca, koji su se predstavili s po dvije skladbe marijanske i duhovske tematike. (IKA)

20 godina franjevačke mladeži

Na Trsatu su 2. lipnja fra maši iz Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine proslavili 20. obljetnicu Franjevačke mladeži u Hrvatskoj. Generalni duhovni asistent fra I. Matić predvodio je misno slavlje, prikazan je film *Pogled unatrag*, a pročitana je i Papina čestitka. (IKA)

Legionari na Trsatu

Regija Zagreb Marijine legije 2. lipnja hodočastila je na Trsat. Njoj se pridružilo legijsko članstvo, prijatelji i poduzetnici iz svih krajeva Hrvatske, a euharistijsko slavlje predvodio je duhovnik S. Vitković. (IKA)

Jubilej crkvice u Ravnicama

Vjernici Ravnica, župa Tršće, proslavili su 3. lipnja 100. obljetnicu izgradnje svoje crkvice Pohođenja Marijina, koja je za tu prigodu obnovljena iznutra i izvana, a uređen joj je i okoliš. (M)

Međudekanatski sastanak

Na Krasnu je 4. lipnja održan međudekanatski sastanak svećenika Gospičkog, Otočkog i Senjskog dekanata. Nakon molitve i razmatranja, izlaganje je održao R. Pavlič, a uslijedio je prijedlog pastoralnog plana za Godinu vjere s raspravom. (IKA)

Festival hrvatskih vjerskih filmova

Dokumentarni film *Međugorje - evo ti majke* redateljice Lj. Bunjevac-Filipović u produkciji HRT-a pobjednik je ovogodišnjeg III. Festivala hrvatskih vjerskih

filmova održanog na Trsatu od 7. do 9. lipnja. *Dubrovački prorok - J. R. Bošković* ovjenčan je strukovnim nagradama za najbolju režiju Nani Šojlev i najbolju glazbu Mari Marketu. Film *Nije moja duša prazna* o hrvatskim braniteljima donijela je J. Sedlaru nagradu za najbolji scenarij. Za snimateljski posao nagrađen je B. Cahun. (IKA)

Izvođači za Marija fest 2012.

Na Marija festu 2012., koji će se održati 14. listopada u Molvama, nastupit će 20 izvođača. Budući da je 10. obljetnica održavanja, izvodit će se isključivo marijanske pjesme s kojima su izvođači nastupali proteklih 9 godina. Dan uoči festivala održat će se duhovno-glazbeni kamp. (IKA)

Osnovci kod Gospe Šumanovačke

Osnovnoškolci s područja Cvelferije hodočastili su 18. lipnja Gospi Šumanovačkoj u znak zahvalnosti na protekloj šk. godini. Misu je predvodio M. Mikić, a nakon objeda se igralo. (IKA)

Ministranti kod Gospe Oštarske

Kod Gospe Oštarske održan je 18. lipnja susret ministranata Gospičko-senjske biskupije. Nakon procesije i ispovijedi, misno slavlje predvodio je T. Šporčić, a zatim su održana športska natjecanja i izlet na Modruš. (IKA)

Studenti kod Gospe Aljmaške

Hodočašće osječkih studenata Gospi Aljmaškoj održano je 16. lipnja, a predvodio ga je kapelan A. Krasicki. (IKA)

Blagoslovljeni novi prozori

Biskup S. Štambuk blagoslovio je 16. lipnja oslikane prozore na crkvi Pohođenja Marijina u Mircima na Braču. Akad. slikar J. Botteri Dini prikazao je na njima hrvatske svece i blaženike. (IKA)

Svaka se vatra konačno gasi, pa čemu - dolijevati ulje?!
Kad Krist tvrdim riječima oslovljava licemjere, ne kani ih vrijeđati, nego osvjestiti.
Najteže je izgarati u - vlastitu paklu.
Kad starac traži "izgublenu lulu", odmah pogledaj je li mu - u ustima.
Budućnost se određuje, evo, upravo i - ovim trenutkom.
Svi koji mijenjaju nazore "preko noći", dokazuju da nigdje nisu bili i da - nikamo nisu prispjeli.
Ono što kroz ključanicu ne vidi oko - vidi mašta.
Vrijeme trpi postolja, ali ne i - poprsja.
Sucima koji osuđuju prije suđenja - treba suditi.
Ono što neki nijeću (jer im je tako "rečeno u štabu") a ipak potajno priželjkuju, jest - život nakon smrti.
Svi se divimo junacima, jer se lakše diviti nego - junak postati.
Grupe u jednoj te istoj zajednici - rogovi su u vreći.
Počnimo odmah drukčije živjeti, jer snaga i mozak poznih godina to - gotovo onemogućuju.
Poniznost je stvarna slika o sebi: ono iznad nje je - oholost, a ispod nje - laž.
Služenje bi trebalo biti osnovna funkcija svake vlasti, jer se jedino njime ukrjepljuje - auktoritet.
Kad molimo za kruh svagdanji (a majka zemalja ima ga za sve!), molimo da ga - lopovi ne krađu.
Stanko RADIĆ

- *Kako ćeš ti ova tri mjeseca bez škole?*
- *Lakše negoli škola bez mene!*

ŠIŠANJE

Pri sjedanju župniku misno ruho zapelo za sjedalicu pa ga je ministrant pomagao odapeti. Vidjela to curica, koju je mama povelu u crkvu, pa će mami:
- Mama, hoće li on sad njega šišati?!

OBJLJETNICA MATURE

- Kako je bilo ovoga puta na slavlju obljetnice mature?
- Isto kao i prošle godine: samo starije face, mnoštvo novih zuba...

NOS

- Zašto je Bog čovjeku stvorio nos? - pita vjeroučitelj.
- Zato da bi imao na što nasloniti naočale! - hitro će učenik.

DIMNJAK

- Zašto ti ne pušiš?
- Da je Bog predvidio pušenje, ostavio bi čovjeku na glavi dimnjak!

O 50. obljetnici "Marije", vjerskog lista za Marijine štovatelje, uredništvo raspisuje natječaj za likovno djelo na temu:

**Bl. Djevica Marija
u vjeri i kulturi Hrvata.**

Rok za prijavu: 20. listopada 2012.

Adresa uredništva:

"Marija", Trg Gaje Bulata 3,
21000 Split, tel/faks: (021) 348-184;
e-mail: petar.lubina@st.t-com.hr

Kontakt: fra Petar Lubina, urednik.

Likovno djelo može se poslati poštom na adresu uredništva ili predati na vratariji samostana Gospe od Zdravlja, Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split.

Mogu sudjelovati zainteresirani za vjersku, kulturnu i umjetničku baštinu, bez obzira na dob i obrazovanje. Učenici su dužni dostaviti potvrdu svoga mentora (pedagoga ili nastavnika).

Prijava treba sadržavati: natjecateljevo ime i prezime, adresu, broj telefona, e-mail, godinu i mjesto rođenja, titulu (prema završenu školovanju), kratki životopis, naziv i opis likovnog motiva, godinu nastanka, dimenzije (širina x visina) i tehnički opis rada.

I slikari i kipari mogu koristiti sve vrste dostupnih likovnih tehnika, a radovi moraju biti uokvireni i prilagođeni za izložbu.

Natječaj je promotivno-izložbena značaja. Sva djela bit će izložena u Pinakoteci franjevačkog samostana Gospe od Zdravlja u Splitu.

Najuspjeliji radovi koje odabere stručna komisija bit će nagrađeni, a rezultati natječaja objavljeni u mjesečniku "Marija". Uredništvo pridržava pravo korištenja dostavljenih djela za ilustriranje svojih publikacija.

Nakon natječaja i izložbe, uz prigodni katalog i potvrdu o sudjelovanju, pristigli radovi bit će vraćeni na natjecateljevu adresu.

O 50. obljetnici "Marije", vjerskog lista za Marijine štovatelje, uredništvo raspisuje

n a t j e č a j

za literarni rad na temu:

**Bl. Djevica Marija
u životu hrvatskih vjernika.**

Rok za prijavu: 20. listopada 2012.

Adresa uredništva:

"Marija", Trg Gaje Bulata 3,
21000 Split, tel/faks: (021) 348-184;
e-mail: petar.lubina@st.t-com.hr

Kontakt: fra Petar Lubina, urednik.

Literarni rad treba dostaviti u tri primjerka zajedno s CD-om na adresu uredništva ili predati na vratariji franjevačkog samostana Gospe od Zdravlja, Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split.

Mogu sudjelovati svi zainteresirani, bez obzira na dob i obrazovanje. Učenici su dužni dostaviti potvrdu svoga mentora (pedagoga ili nastavnika).

Prijava treba sadržavati: natjecateljevo ime i prezime, adresu, broj telefona, e-mail, godinu i mjesto rođenja, titulu (prema završenu školovanju), kratki životopis, naziv i opis književnog uratka.

Radovi trebaju biti napisani hrvatskim jezikom (standardnim ili na narječju), a mogu sadržavati do 800 riječi.

Natjecatelji mogu sudjelovati samo s jednim proznim (priča, novela) ili pjesničkim radom.

Najuspjeliji radovi koje odabere stručna komisija bit će nagrađeni, a rezultati natječaja objavljeni u mjesečniku "Marija". Uredništvo pridržava pravo korištenja pojedinih radova za objavljivanje u svojim publikacijama.

Katica Setz, Dubrovnik: Hvala nebeskoj Majci na svim milostima. Njoj preporučujem i nadalje sebe i sve svoje, uz dar; - **Ruža Rogušić, Berlin:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i pod njezinu okrilje stavljam svoju obitelj, uz dar; - **Vinka Ereš, Zagreb:** Dobroj Majci zahvaljujem na svemu i njoj izručujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Grozdana Nemet, Darmstadt:** Zahvaljujem nebeskoj Majci na svim milostima i njoj izručujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva i vodi, uz dar; - **Marija Baltić, Kladje:** Hvala ti, Majko Božja, na svemu! Tebi preporučujem zdravlje duše i tijela, uz dar; - **Nada Šunjić Živojina, Staševica:** Zahvaljujem Gospi na svemu i preporučujem joj zdravlje svoje i svih svojih, uz dar; - **Marija Džambić, Vuka:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Vodi i štiti mene i sve moje drage, uz dar; - **Smiljka Ravlić, Makarska:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i šaljem prilog da siromašnijima srca i duše postanu bolja čitajući dragi list; - **Zdenka Katzorke, Berlin:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezinu okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Ivan Boban, Lüdenscheid:** Gospi zahvaljujem na svemu i njoj pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Kata Stuparević, Sl. Dubočac:** Nebeska Majko, hvala ti na svemu! Čuvaj mene i sve moje, da ostanemo Bogu vjerni, uz dar; - **Anica Dikanović, Vinkovci:** Majci Božjoj zahvaljujem na milostima i pod njezinu okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Kristina Novak, Našice:** Hvala ti, nebeska Majko, na svemu! Bdi i dalje nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Ana Krolo, Berlin:** Gospi Šinjskoj zahvaljujem na svim milostima i preporučujem svoju obitelj, uz dar; - **Andelka Batarelo, Split:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj mene i sve moje, uz dar za siromašnije; - **Ana Celić, Ridgewood:** Zahvaljujem na svim milostima i preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Nediljka Kusturić, Mufontown:** Hvala ti, Gospe, na svim milostima! Pod tvoje okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Marija i Mirko Kolak, Berlin:** Zahvaljujemo Gospi na zaštiti i pod njezinu okrilje stavljamo svoju obitelj, posebno djecu, uz dar; - **Božica Žgela, Appenzell:** Nebeska Majko, na svemu ti hvala! Bdi i dalje nad mojom obitelji, osobito djecom, uz dar; - **Andela Puljanić, Brezovica:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Marijana Krištafor, Crikvenica:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod okrilje stavljam sve svoje, uz dar; - **Mira Prgomet, Olofström:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Štiti mene i sve moje najmilije, uz dar; - **Ika Peraić, Olofström:** Nebeskoj majci zahvaljujem na svim milostima i preporučujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Marija Čapin, Olofström:** Hvala ti, nebeska Majko, na svemu! Bdi i dalje nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Snežana Ježina, Mürter:** Hvala ti, Gospe, na svemu! Bdi i dalje nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Lorenta Fuštin, Primošten:** Gospi od Loreta zahvaljujem na svim milostima i pod njezinu okrilje stavljam sebe, muža, roditelje i sve svoje, da nas čuva i brani, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

6. lipnja 2012. vratio se u kuću Očevu naš dragi
FRANJO FRENKI HALADIN
Zahvaljujemo Bogu što smo te imali i molimo neka ti bude milosrdan i dobrotvor!
Tvoji: *Ivanka, Ivan i Maja, Danica, Ivek i Ljiljana...*

Sjećanje na drage roditelje
PERE ŠOKČEVIĆA (†22. veljače 1995.)
I MANDE ŠOKČEVIĆ (†31. svibnja 1998.)
Udjeli im, Gospodine, život vječni!
Sinovi i kćeri s obiteljima

7. srpnja navršavaju se 2 godine otkako je ovaj život zamijenila boljim naša draga
MANDA NENADIĆ r. REPUSIĆ
Gospodin ti bio milosrdan i dobrotvor!
Tvoja djeca s majkom i svajima

14. srpnja obljetnica je smrti našega dragoga
GRGE KATIĆA
Rado ga se sjećamo i za njega molimo
supruga Anđelka s djecom i obiteljima

22. srpnja navršavaju se 23 godine otkako je ovozemaljski život zamijenio drugim naš
JOKO MILARDOVIĆ NIKOLIĆIN
Za tebe mole čekajući susret u Gospodinu
sinovi i kćeri s obiteljima

9. kolovoza 4 su godine otkako se u "kuću Očevu" vratio moj životni suputnik
VLADO KONJUH
Za tebe molim i čekam susret u okrilju Očevu.
Tvoja supruga Jagoda

29. kolovoza 11. je obljetnica smrti našega
MARKA JUKIĆA MAČANA
Preporučujemo te Božjoj dobroti.
Tvoji Ana, Ivica, Smilja i Marina s obiteljima
(Dar za "Mariju")

6. rujna navršava se godina dana otkako je u Gospodinu usnuo naš dragi
ANTE LUBINA
Preporučujemo te Božjoj dobroti i očekujemo zajednički susret pred licem Gospodnjim!
Supruga s djecom i braća sa svojima

18. rujna navršava se 14. godina od smrti
prof. fra VJENCESLAVA GLIBOTIĆA
Hvala ti na svemu što si za "Mariju" učinio!
Nedostaje nam tvoje brižno pero. Obdari ga
Gospodine životom vječnim!
Uredništvo "Marije"

20. rujna navršava se osam godina od smrti
ANDELKA MUŠURE
Zahvaljujemo ti na svemu i preporučujemo te Božjoj ljubavi i dobroti!
Sinovi Zdenko, Mili i Tomica s obiteljima

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primati "Mariju", po: - 10 kn: **Marija Kujundžić Banjici**, Ivanbegovina; - 20 kn: **Vinka Elek**, Otok; **Marija Vlahović**, Komletinci; - 30 kn: **Dragica Žaja**, Sesvete; **Ante Prpa**, Driš; **Samostan sv. Klare**; **Samostan sestara Naše Gospe**, Zagreb; **Župa sv. Terezije Avilske**, Požeга; **Mirjana Karlušić**, Cerna; **Nikola Knežević**, Gradec; **Mirjana Brlić**, Zagreb; **Vladimir Palinčak**, Ilok; **Župni ured**, Sirač; **Estera Vragović**, Rijeka; **Tonka Bezić Ruža**, Grohote; **Imelda Tolić**, Biograd na moru; **Ljubica Čotić**, Zadar; **Ana Perkov**, Draga; **Terezija Alač**, Split; **Zdenka Stojić**, Stari Milkanovci; **Jura Prgin**, Podgreben; - 40 kn: **Pere Penović**; **Mirka Galić**, Split; **Župni ured**, Pražnica; - 50 kn: **Obitelj Čelant**, Klenovnik; - 100 kn: **Marija Bakota**, Split.

MARIJA SVIMA OBIILNO PLATILA!

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU
od 20. do 27. studenoga 2012.
od 4. do 12. ožujka 2013.

STOPANA ISUSOVIM I MARIJINIM
Vodi i tumači: Urednik "Marije"

Informacije i prijave:
tel. (021) 623-251
ili (098) 415-505

PRIMATI I ČITATI "MARIJU" ZNAČI:

- Htjeti produbiti svoju vjeru i ljubav prema Isusu preko njegove majke Marije;
- Biti sudionik sv. mise koja se slavi svake prve subote u mjesecu u 19 sati u svetištu Gospe od Zdravlja u Splitu za suradnike, dobročinitelje, širitelje i čitatelje "Marije";
- Biti sudionik sv. mise koja se slavi svakoga prvog četvrtka u mjesecu u splitskomu svetištu Gospe od Zdravlja za sve pokojne čitatelje i preminule članove obitelji pretplatnika lista "Marija".

Zlata Gnjječ, Staševića: Gospi od Zdravlja preporučujem zdravlje duše i tijela svoje obitelji, uz dar; - **Slavica Vrbanić, Gornji Desinec:** Majko Božja, tebi pod okrilje stavljam sve svoje, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Ana Vrčak, Zagreb:** Majci Božjoj preporučujem naš hrvatski narod i domovinu, da se za njihovo dobro više žrtvuje-mo, uz dar; - **Anka Hoben, Vellberg:** Majko, pod tvoju obranu stavljam svoju obitelj, osobito djecu, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Gordana Iličić, Aitdorf:** Dobraj Majci pod okrilje stavljam svoju obitelj, osobito djecu, da nas čuva i brani, uz dar; - **Marijana Kušurin, Staševića:** Nebeskoj Majci preporučujem duševno i tjelesno zdravlje svih svojih, uz dar; - **Marica Božić, Cerna:** Majci Božjoj preporučujem sebe i svoje mile i drage, uz dar; - **Julija Kežić Cvitanova, Staševića:** Nebeska Majko, preporučujem ti zdravlje duše i tijela svoje obitelji, uz dar; - **John Hrdi, Milwaukee:** Majko Božja, tebi izručujem sebe i sve svoje, da nas čuvaš, uz dar; - **Draga Vuković, Bajnice:** Preporučujem Gospi sebe i svoju obitelj, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Danijele Rončević, Staševića:** Majci Mariji preporučujem svoju obitelj, za zdravlje duše i tjela, uz dar; - **Marija Kolednjak, Varaždin:** Nebeskoj Majci preporučujem svoju obitelj, da nas čuva na Isusovu putu, uz dar; - **Marija Kuštera, Split:** Gospi preporučujem svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Jelena Droupić ž. Nevenova, Staševića:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam svoju obitelj, uz dar za "Mariju"; - **Katica Vukelić, Zagreb:** Majci Nebeskoj pod okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, da bdiješ nad nama, uz dar; - **Ferdinand Popov, Tribunj:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam svoju obitelj, osobito djecu, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Dragica Bodrožić, Stuttgart:** Gospi preporučujem sebe i svoje najmilije, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Željka Marević, Staševića:** Gospi preporučujem svoju obitelj, posebno djecu, da nas čuva, uz dar; - **Nevenka Kikić, Kirchheim Teck:** Nebeskoj Majci preporučujem svoju obitelj, osobito djecu, da nas čuva, uz dar; - **Milka Zeko, Kirchheim Teck:** Majko Božja, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Dunja Jerković ž. Antina, Staševića:** Gospi od Zdravlja preporučujem sebe i svoje, da nas čuva i izmoli nam blagoslov, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

M A R I J A - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gojke Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 25 USD | Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta.

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22;

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Branko Leko, otac č. s. Ksenije (+ 22. IV. 2012. u 83. g. - Osijek); - **Marko Todorčić Prpa** (+27. IV. 2012. - Zmijavci); - **Č. s. Tomislava Karajica**, SM (+5. V. 2012. - Zagreb); - **Slavica Cvetnić**, majka č. s. Ilijane Terezije (+6. V. 2012. u 83. g. - Vukovina); - **Stanislav Tmrečnjak** (+6. V. 2012. u 75. g. - Primošten); - **Ivan Jeličić p. Dragutina** (+9. V. 2012. u 83. g. - Zagreb-Brusje); - **Zora Mateljak** (+12. V. 2012. - Staševica); **Ljubica Musulin** (+17. V. 2012. - Staševica); - **O. Benko Dujmović**, TOR (+18. V. 2012. - Odra-Dubašnica); - **Štefica Pauković r. Sertić**, sestra svećenika Nikole (+18. V. 2012. - Velika Gorica); - **Marko Janković Miloš**, brat fra Petrov i č. s. Pije i Imelde (+22. V. 2012. u 77. g. - Hrvace); - **Luca Karajica**, majka č. s. Stjepanke (+22. V. 2012. u 83. g. - Veliko Trgovišće); - **Ante Tonko Petrić - Piće** (+24. V. 2012. u 99. g. - Hvar, Velo Grablje); - **Ivan Klasnić** (+ 25. V. 2012. u 59. g. - Slavonski Kobaš); - **Katica Rosso r. Marušić** (+25. V. 2012. u 57. g. - Brusje, Hvar); - **Č. s. Paula Šarić**, SMI (+26. V. 2012. u 89. g. - Vitez); - **Nada Trgo r. Medvidović** (+26. V. 2012. - Imotski); - **Ruža Stanić** (+28. V. 2012. - Imotski); - **Marija Marica Carić r. Ćurin** (+30. V. 2012. u 79. g. - Hvar); - **Krešimir Grgurinović** (+31. V. 2012. - Split-Staševica); - **Josip Talan**, brat svećenika Franje (+31. V. 2012. - Križovljan); - **Iva Ivanka Gudelj** (+1. VI. 2012. - Imotski); - **Ana Gorup** (+2. VI. 2012. - Imotski); - **Iva Điva Bežovan**, majka č. s. Krunoslave (+3. VI. 2012. u 90. g. - Runovići); - **Br. Ilija Dilber**, DI, brat isusovca Stjepana (+4. VI. 2012. - Zagreb); - **Č. s. Ana Vidić**, ŠSF (+5. VI. 2012. - Split); - **Jerko Gudelj Tonkić** (+6. VI. 2012. u 80. g. - Zmijavci); - **Franjo Haladin** (+6. VI. 2012. - Kraljevečki Novaki Donji, Zagreb); - **Grgo Bebek p. Luke** (+6. VI. 2012. u 74. - Šipovača); - **Č. s. Augustina Jukić**, SMI (+8. VI. 2012. - Split); - **Mate Protorka** (+9. VI. 2012. - Zmijavci); - **Mate Ćendo** (+9. VI. 2012. - Staševica); - **Vjeko Medvidović** (+10. VI. 2012. - Imotski); - **Filip Bilokapić**, otac fra Šimunov (+13. VI. 2012. - Udovičić, Otok); - **Šima Govorušić**, baka bogoslova fra Duje Jukića (+15. VI. 2012. u 87. g. - Bitelić); - **Nediljka Ždilar** (+15. VI. 2012. - Imotski); - **Lucija Kovačević r. Hure** (+15. VI. 2012. u 38. g. - Hvar, Brusje); - **Marko Žužul** (+17. VI. 2012. - Podbablje); - **Vicko Krištić** (+20. VI. 2012. - Podbablje); - **Mate Grabovac**, otac p. fra Izidora (+20. VI. 2012. - Proložac); - **Anđa Glavota Grepušića** (+24. VI. 2012. - Sebišina, Runovići).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

SADRŽAJ

Promicatelji nade (Urednik)	241
Veliko otajstvo slavimo! (Benedikt XVI.)	244
Marija kozmetičarka (I. Bodrožić)	246
Djeca - kućni ljubimci? (S. Jerčić)	248
Gospine oči (M. Crvenka)	250
Oružje o. Pija (K. Jolić)	251
Rupert iz Deutza o Gospi (dar-ko)	252
Hrvatski fratar utemeljitelj francuskog svetišta (M. Ardinić)	254
Europska Gospa (A. B. Periša)	256
Gospe, je li ti vruće? (D. De Micheli Vitturi)	258
Ime Marijino - odakle je i što znači? (P. Lubina)	260
Gospodin je izvor života (M. Cvitković)	262
Mislila da su odahnuli (R. T)	264
Saga o mudromu crnogorskom vladaru Nikoli (M. I. Čagalj)	366
Kroz ljeto zajedno s Marijom (M. Herceg)	268
Pobožnost Gospi od Karmela (S. Marija)	272

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 26. LIPNJA 2012.

ŠUMBER

Gospa od Drenja

Kraj istarskoga sela Katun u župi Šumber nalazi se crkva *Gospa od Snijega* ili, kako je još zovu, *bl. Djevice Marije od Drenja*. Predaja, naime, veli da se 5. kolovoza 1430. ondje nekoj pastirici ukazala bl. Djevica Marija s Djetetom u naručju na stablu drena, pa se zato tamošnji Gospin lik kao i blagdan koji se ondje slavi naziva Majkom Božjom od Drenja.

U svijetu postoje brojna marijanska svetišta. Nastajala su tijekom povijesti na različite načine. Najpoznatija i najposjećenija izrasla su na temeljima Gospinih ukazanja koja su se na tom mjestu zbila. Marijina majčinska uloga u Crkvi, naime, traje bez prestanka i nakon njezina uznesenja u nebesku slavu, što se osobito uočava u teškim i kriznim situacijama za vjeru i Crkvu, bez obzira proizlazi li ta opasnost izvana ili iznutra. Marijanska ukazanja osobit su znak Marijine nazočnosti u Crkvi i njezine zauzetosti za vjerničku zajednicu. Predaja kaže da su moć Majke Božje od Drenja osjetili i žitelji obližnjeg mjesta Pićan. Prema legendi, oni su prije nešto više od 200 godina oteli Gospin kip iz crkve u Šumberu, ali su s njime uspjeli stići jedino do mosta na rijeci Raši. Volovi koji su vukli zaprežna kola u kojima je bio

kip, ukopali su se na mostu i nisu htjeli dalje, pa su se Pićanci morali vratiti kući bez Gospina kipa. U spomen na to, za zadovoljštinu, Pićanci svakog 5. kolovoza pješice hodočaste u Šumber.

Nekoliko godina nakon navodnog ukazanja u Šumberu, nedaleko od drenova stabla izgrađena je crkva Majke Božje od Drenja. Jednobrodno je to oniže zdanje trokutasta zabata sa zvonikom na preslicu za dva zvona na pročelju i otvorenim natkrivenim predvorjem. Sagrađena je g. 1440., ali je kasnije u više navrata obnavljana. Osobito su važne obnove koje su na njoj poduzimane g. 1860. i 1982. Popločana je grobnim pločama iz 16. stoljeća. U njoj je na mramornom oltaru drveni kip Gospe s Djetetom. U crkvi je i glagoljski natpis iz g. 1553., a oslikao ju je g. 1942. Moro. Glavno je slavlje kod Gospe od Drenja za blagdan Gospe Snježne, 5. kolovoza, kad se svečana misa slavi na otvorenom. Blagdan je poznat i kao "Petangošt" ("angošt" na tamošnjem dijalektu znači kolovoz) i jedan je od rijetkih kojega obilježavanje nije bilo prekinuto tijekom politički kontroverznih vremena niti premještanu na najbližu subotu ili nedjelju. Osim domaćih vjernika i hodočasnika iz susjednih župa, kod Gospe od Drenja na blagdan se na poseban način okupe iseljenici koji su se razišli po različitim dijelovima svijeta, a gotovo redovito posjećuju rodni kraj upravo u vrijeme Petangošta.

NASLOVNA SLIKA: Uznesenje Marijino (Petar Paul Rubens)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Gospe od Drenja u Šumberu

